Griffie Gemeenteraad Utrecht
Secretariaat raadscommissie Mens & Samenleving
Postadres Postbus 16200 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 – 286 10 69 **Fax** 030 – 286 15 18
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSLAG OPENBARE VERGADERING D.D. 3 JULI 2024 COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN INZAKE DE VOORJAARSNOTA 2024

[Typ hier]

Datum verslag	12 juli 2024
Locatie	Stadhuis, de raadszaal
Verslag door	Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag	september 2024

Aanwezigen:
avondvergadering
De voorzitter, mevrouw L. Bode en van het college de burgemeester S. Dijksma de wethouder mevrouw R. Streefland, en de wethouder mevrouw S. Schilderman en wethouder E. Oosters en voorts de leden: de heer F. Dekkers (GroenLinks), de heer M. Koning (D66), de heer A. Ait Daoua (D66), de heer T. Stam (PvdA), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw E. Kolenbrander (Student & Starter), de heer R. Snijder (Student & Starter), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), de heer M. van Heuven (Partij voor de Dieren), de heer K. Semenzato (UtrechtNu), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer B. van Steeg (CDA), de heer R. Maas (VOLT), de heer V. Paalman (HORIZON), de heer I. Şimşek (DENK), en van de griffie de commissiegriffier de heer J. Lok.

Verslag inzake de Voorjaarsnota 2024 commissie VBF

Aanwezigen: .....- 1 -
1. Opening en mededelingen .....- 1 -
2 Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024.....- 2 -
2.1 Raadsbrief Beantwoording schriftelijke raadsvragen en erratum Voorjaarsnota 2024 en Eerste bestuursrapportage 2024 .....- 2 -
2.2 Ingekomen stukken .....- 2 -
2.3 Raadsbrief Proces Voorjaarsnota 2024.....- 2 -
2.3.1 Actualisatie Raadsbrief Proces Voorjaarsnota 2024 Ambtelijk.....- 2 -

Avondvergadering 2024

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Bode, opent de vergadering van de commissie om 20.50 uur. Zij heet alle aanwezigen welkom. Op de agenda staat de Voorjaarsnota 2024 en de bijbehorende stukken. Gisteravond zijn de onderwerpen van Financiën besproken.
Zij verneemt van de commissie dat geen van de aanwezige commissieleden de geheime bijlagen wil bespreken. De bespreking is in twee termijnen.

Mededelingen
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt zijn mede commissieleden of hij de tabellen in zijn presentatie mag presenteren op de streaming. Hij bedrijft daarin geen

politiek; hij houdt een technische beschouwing. Mocht de commissie interrupties hebben, kan dat wanneer de documenten van de streaming af zijn.
Hij verneemt van de commissie toestemming voor *de documenten op de streaming*.
Verder zijn er geen mededelingen.

2 Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024

2.1 Raadsbrief Beantwoording schriftelijke raadsvragen en erratum Voorjaarsnota 2024 en Eerste bestuursrapportage 2024

2.2 Ingekomen stukken

2.3 Raadsbrief Proces Voorjaarsnota 2024

2.3.1 Actualisatie Raadsbrief Proces Voorjaarsnota 2024 Ambtelijk

De voorzitter vraagt de commissie of wethouder Schilderman nog vragen kan verwachten. Zij is aanwezig voor het beleidsveld Juridische Zaken en Inkoop.
Mevrouw Meerding (VVD) heeft daarover één vraag.
Wethouder Schilderman doet de suggestie het betoog van mevrouw Meerding te beluisteren; zij zal het antwoord doorgeven aan wethouder Streefland. Wethouder Streefland zal de commissie het antwoord geven.
De voorzitter gaat daarmee akkoord. Zij gaat in op de orde van de vergadering.

De commissie
Mevrouw Meerding (VVD) stelt dat het huishoudboekje van de stad er extreem slecht uitziet. Zij stelt dat Utrecht voor het grootste financiële tekort staat ooit, mede veroorzaakt door dit college. Dat betekent dat flink bezuinigd moet worden.
Het college heeft in de Voorjaarsnota voorgesteld hoe dat het dat concreet wil doen. Zij zal eerst iets zeggen over wat dat betekent voor veiligheid, en daarna zal zij ingaan op de gevolgen voor burgerzaken, personeel en organisatie en participatie.

In het kader van Veiligheid stelt zij dat bezuinigd wordt op zaken die de inwoners direct op straat gaan merken. De BOA’s zullen minder op straat aanwezig zijn in de nacht om te handhaven op overlast. Ook zal de helft minder gehandhaafd worden op overlastmeldingen van bewoners. Meldingen zullen minder vaak worden opgepakt. Deze twee keuzes zijn wat haar fractie betreft keuzes die extra pijn doen, zeker omdat het veiligheidsgevoel van bewoners al jaren afneemt, en de inwoners nu al het gevoel hebben dat er weinig gedaan wordt met hun meldingen. Zij krijgt graag de reflectie van de burgemeester, hoe zij deze keuzes beziet en wat zij verwacht van de gevolgen.
De VVD zal in zijn Toekomstnota ook met voorstellen komen om in ieder geval de halvering op het opvolgen van bewonersmeldingen terug te draaien. Voor de VVD is veiligheid een van de prioriteiten van deze stad.
De heer Paalman (HORIZON) onderschrijft het belang van veiligheid. Hij gaat in op de verschuiving in de nachtdienst van de BOA's; de afschaling betreft de tweede helft van de nacht wanneer het vrij rustig is in de stad. In hoeverre is dat erg?
Mevrouw Meerding (VVD) las die uitleg ook. Zij volgt die ook. Haar fractie vindt hier erg aan dat bewoners dit hoogst waarschijnlijk gaan merken. Zij vreest wat dit doet met het gevoel van bewoners.
De heer Paalman (HORIZON) kan daar goed inkomen. Hij merkt op dat dit gaat om een bezuiniging van 250.000 euro. De meeste mensen slapen dan. Wellicht is dit toch wel één van de minst jammere bezuinigingen.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt dat iedere fractie haar eigen afweging daarin moet maken. Haar fractie komt altijd op voor veiligheid. Daarom past het haar dit in te brengen en vanavond daarvoor aandacht te vragen.
Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met in te gaan op burgerzaken.
Een van de maatregelen die voor de lange termijn wordt aangekondigd is dat het college gaat kijken naar het sluiten van een deel van de wijkbureaus en naar het samenvoegen van bepaalde functies. Het is onduidelijk hoe dat vorm gaat krijgen. Het college geeft een schot voor de boeg bij het Wijkservicecentrum in Vleuten De Meern. Specifiek met betrekking tot de balies wordt aangegeven dat die tot 2028 nodig zijn in verband met de paspoortenpiek. Daarna zou die locatie kunnen sluiten. Dit voorstel schiet haar fractie in het verkeerde keelgat. Zij merkt op dat Vleuten De Meern qua oppervlakte en qua inwonersaantal de grootste wijk van heel Utrecht is; alleen daarom verdient de wijk het een eigen wijkservicecentrum te hebben met een burgerzakenbalie. Bovendien zit er ook nog een historische en principiële waarde achter een eigen wijkservicecentrum. Vleuten De Meern was tot 2001 nog een eigen gemeente. Bovendien is deze locatie populair onder Utrechters omdat dat centrum nog te bereiken is met de auto. In tegenstelling tot het stadskantoor. Zij vraagt de toezegging van de wethouder dat het sluiten van het Wijkservicecentrum en de burgerzakenbalie in Vleuten De Meern niet nader onderzocht gaat worden bij de hervormingsbezuinigingen. Wanneer de wethouder dat niet wil toezeggen, zal haar fractie een motie hierover indienen.
In het kader van Personeel & Organisatie merkt mevrouw Meerding op dat in de afgelopen vijf jaar het aantal ambtenaren in dienst bij de gemeente Utrecht met 40% is gegroeid. Zij vindt dat extreem fors. Het college stelt nu zelf ook voor om op de lange termijn 25 miljoen euro te bezuinigen op de eigen ambtelijke organisatie, in het licht van alle bezuinigingen. De VVD vindt dat een goede stap. Ook haar fractie vindt dat de organisatie naar zichzelf mag kijken. Haar fractie denkt dat het nog wel een tandje meer kan. Door de bezuinigingsmaatregelen die in de komende jaren genomen moeten worden, zullen onvermijdelijk ook taken komen te vervallen. Ook hierdoor is te zeggen dat er minder ambtenaren nodig zijn en extra is te bezuinigen op de ambtelijke organisatie. De VVD verneemt graag de reactie van de wethouder.

Zij vraagt wethouder Schilderman dat zij heeft gezien dat in het Handhavingdossier Binnenstad een structureel bedrag wordt vrijgemaakt voor de juridische kosten. Dit verbaast de VVD op politieke gronden; hoe kan het nu dat de gemeente Utrecht dit niet gaat oplossen binnen bijvoorbeeld één jaar. Waarom worden deze kosten meerjarig ingeboekt?
In de beantwoording van de vragen over slimmer en efficiënter werken ontving de VVD het antwoord dat het college nagaat waar kostenbesparing mogelijk is. Haar fractie ontvangt graag de eerste inzichten van die kostenbesparing in Q1 van 2025. Zij vraagt de toezegging van de wethouder.
In het kader van participatie merkt zij op dat op dat dossier fors bezuinigd wordt. Grote bezuinigingen die opvallen zijn de halvering van het Initiatievenfonds en de bezuinigingen op Samen stad Maken. Dat is een beleidsvoorstel dat recentelijk is vastgesteld. De VVD zou een aantal van deze bezuinigingen willen terugdraaien. Haar fractie heeft daarvoor nu nog geen concrete voorstellen. Maar zij kijkt graag mee waarmee andere partijen komen.
De heer Koning (D66) merkt op dat mevrouw Meerding over een stuk van de organisatie aangeeft, van het college te willen weten of nog meer is in te krimpen in

de organisatie. Te zien is dat heel veel bezuinigingen er al aankomen; die vertalen zich al in minder personeel. Hij vraagt of mevrouw Meerding dat ook ziet.
Mevrouw Meerding (VVD) ziet dat een hervormingsbezuiniging is ingeboekt van 25 miljoen euro. Daarnaast ziet zij dat op sommige terreinen extra personeel wordt aangetrokken; dat geldt voor Wonen, dat geldt ook voor de financiële versterking van de ambtenaren bij Financiën. Haar fractie denkt dat wanneer de taken daadwerkelijk wegvallen, er alsnog een plus gezet kan worden op de ambtelijke bezuinigingen.
De heer Koning (D66) kijkt naar de lijst van bezuinigingen die nu al wordt doorgevoerd; dan zit daar ook veel personeel in die bezuinigingen. Wanneer zij pleit voor het blijven inzetten van de inzet van personeel ten behoeve van veiligheid spreekt zij over personeelslasten. Hij ziet een discrepantie tussen wat mevrouw Meerding bepleit.
Mevrouw Meerding (VVD) verduidelijkt zichzelf. Wanneer zij spreekt over personeelbezuinigingen, spreekt zij vooral over ambtenaren die op het stadskantoor zitten, die bezig zijn met het uitwerken van allerlei visies, taken die nu ook grotendeels worden losgelaten. Taken die niet losgelaten worden zijn bijvoorbeeld de handhavingstaken. Dan gaat het onder meer over de BOA's die op de straat staan. Daarop wil de VVD niet bezuinigen. Zij wil wel bezuinigen op de andere categorie.
De heer Koning (D66) doet de suggestie dit door het college te laten verhelderen. Blijkbaar is er nog verwarring over, ook bij de VVD. Hij vraagt het college of het klopt dat veel van de bezuinigingen die in deze Voorjaarsnota staan, zich ook vertalen in minder personeel op het stadskantoor.
Mevrouw Meerding (VVD) verneemt dat antwoordt ook graag. In de verdere uitwisseling stelt zij vast dat veel taken te schrappen zijn en dat er dan ook minder ambtenaren nodig zijn.
De heer Stam (PvdA) merkt op dat mevrouw Meerding twee sectoren noemde: Financiën en Wonen met extra ambtenaren zoals blijkt uit deze Voorjaarsnota; hij vraagt of mevrouw Meerding die wel ondersteunt.
Mevrouw Meerding (VVD) ondersteunt die wel voor financiën, vanwege de rekenfout. Zij ziet de noodzaak om die afdeling te versterken. Voor Wonen steunt zij dat niet.
De heer Stam (PvdA) merkt op dat een week geleden de wet Betaalbare Huur door de Eerste Kamer goedgekeurd en is nu zal ingegaan. Daarbij is ook nog de wet Goed Werkgeverschap. Dat zijn nieuwe taken voor de gemeente; die moeten worden uitgevoerd, zeker als het gaat om goed verhuurderschap. Hij vraagt of mevrouw Meerding van mening is dat daarop moet worden gehandhaafd.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat uit de Voorjaarsnota blijkt dat het programmateam Wonen niet ingezet wordt voor de taken die de heer Stam beschrijft. Zoals zij de nota heeft gelezen, wordt daar beschreven dat die mensen ingezet worden om ervoor te zorgen dat er meer woningen komen. Haar fractie heeft daar vraagtekens bij. Wat haar betreft worden gewoon meer woningen gebouwd, in plaats van meer mensen erop in te zetten die dan ambtelijk ervoor moeten zorgen dat er meer woningen komen. Haars inziens hebben de heer Stam en zij verschillende interpretaties van welke taken die mensen uitvoeren.
De heer Stam (PvdA) merkt op dat het een breed pakket aan taken is. Hij weet van het team Wonen dat ze dat deels ook dragen en dat ze ook deels goed betrokken zijn bij het Woonprogramma. Volgens hem sluit het een het ander niet uit. Hij vindt het dan vreemd dat de VVD zegt dat de gemeente ook hierop moet bezuinigen.

Mevrouw Meerding (VVD) herhaalt haar informatie over de taken van het programmateam wonen. Zij herhaalt haar pleidooi voor het bouwen van woningen.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt of mevrouw Meerding heeft nagedacht over de hoogte van het ziekteverzuim onder Utrechtse ambtenaren en wat de bezuinigingen op personeel op de afdelingen die de VVD noemde, gaan betekenen voor de werkdruk en het ziekteverzuim.
Mevrouw Meerding (VVD) is bekend met het ziekteverzuim. Zij bevestigt dat het dan gaat om schrikbarende cijfers, vooral bij de gemeente Utrecht. Zij is ervan overtuigd dat ziekteverzuim teweeg te brengen is door meerdere oorzaken. Het kan door werkdruk komen, maar ook door een bepaalde cultuur, de sfeer. Zij benadrukt dat de VVD veel taken wil schrappen. Haar fractie is er zeker niet voor mensen te zwaar te belasten. Met het schrappen van taken, zijn er ook minder ambtenaren nodig.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vindt het fijn dat de VVD de ambtenaren niet er onderdoor wil laten gaan aan de werkdruk. Met betrekking tot het gewoon gaan bouwen in Rijnenburg merkt hij op dat er geen plan is. Hij vraagt of de VVD voorstelt om vrije kavels te gaan uitgeven en dat mensen zelf maar een plan moeten schrijven en dat ze de kavels zelf ook bouwrijp gaan maken. Hij vraagt hoe de VVD daartegen aankijkt. Hij vindt wat de VVD nu presenteert een schertsvertoning.
Mevrouw Meerding (VVD) refereert aan het voorstel van haar collega de heer Te Hoonte waar wel degelijk een plan voor Rijnenburg is uitgewerkt. Heel veel is al gezegd over Rijnenburg.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vindt het belangrijkste om te melden dat er voor Rijnenburg een bestemmingsplan ligt voor 7000 woningen. Dat zijn niet de woningen die gewenst zijn door het stadsbestuur. Wanneer op grond van dat bestemmingsplan gebouwd gaat worden, ziet de wereld er heel anders uit dan dat de VVD voor ogen heeft. Hij pleit voor een extra impuls aan de afdeling Wonen om feitelijk de woningen mogelijk te maken; daarvoor zijn echt goede plannen nodig.
Mevrouw Meerding (VVD) kan het idee uit de wereld helpen als zou de VVD niet willen investeren in de afdeling Wonen; het ging specifiek over de ambtelijke organisatie en het Programmateam. Daarvan zegt zij dat dat de gemeente weinig oplevert. Haar fractie wil resultaten zien in concrete woningen.

De heer Dekkers (GroenLinks) gaat eerst in op het onderwerp Veiligheid, daarna gaat hij in op Participatie.
Ook op het gebied van Veiligheid vindt een aantal bezuinigingen plaats. Die zijn niet mals. De bezuinigingen zijn vooral het gevolg van beleid van het Rijk. Zeker als het gaat om de bezuinigingen op het voorkomen van ondermijnende criminaliteit vindt hij zorgwekkend, ook al zijn die bezuinigingen noodzakelijk.
Zijn fractie is al blij dat de bezuinigingen op de preventieve maatregelen meevallen, kijkend naar de opties die op tafel liggen zoals voorgelegd in de ambtelijke technische inventarisatie. Het zijn juist de dingen die gedaan worden om te voorkomen dat jongeren afglijden. Hij legt de vraag voor wat maakt dat het bestuur van de stad de toekomst van de inwoners veilig maakt, en hen perspectief biedt.
Hij gaat achtereenvolgens nog in op handhaving, het zaaksysteem voor wethouder Streefland en over het wegvallen van subsidie voor protocols.
De heer Van Steeg (CDA) heeft de idee dat de veiligheid in de stad goed geregeld wordt. Hij merkt op dat de heer Dekkers stelt dat er relatief weinig bezuinigd wordt op preventie. Hij ziet een Voorjaarsnota waar juist ook op preventie wordt bezuinigd;

verslavingszorg, sport, jeugd, Pretty Woman, straatintimidatie. Hij bestrijdt dat er weinig wordt gedaan op het gebied van preventie. Hij ziet dat wel als een zorgpunt op het veiligheidsbeleid.
De heer Dekkers (GroenLinks) bevestigt dat op sociaal gebied bezuinigingen plaatsvinden die te maken hebben met preventie. Ook daarover is zijn fractie niet blij. Maar als het nu gaat over het veiligheidsbeleid, en dat beleid wordt vergeleken met de punten in de UBA-lijst, is zijn fractie van mening dat tot zijn geluk een aantal punten gespaard zijn die GroenLinks belangrijk vindt op preventie en veiligheid.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat een nuancering; er wordt dus wel flink bezuinigd op preventie. Hij stelt die vraag ook aan de burgemeester: hoe dat valt binnen de balans tussen preventie en repressie. Hij begrijpt dat heer Dekkers hierbij een positiever beeld heeft dan hij.
De heer Dekkers (GroenLinks) heeft gerefereerd aan de vergelijking met de UBA-lijst. Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn.
Hij legt de vraag voor wat het langetermijnperspectief is op handhaving; hij benadrukt dat dit geen technische vraag is. GroenLinks maakt zich daarover zorgen. Hoe gaat het stadsbestuur ervoor zorgen dat er voldoende handhavinginzet blijft om de doelen te bereiken, zowel in beschikbare middelen als in het kunnen werven van voldoende personeel. Hij krijgt graag de reflectie van de burgemeester.
De heer Şimşek (DENK) vraagt of GroenLinks denkt dat het voorgestelde prostitutiebeleid de handhavingcapaciteit goed doet met de vestiging van prostitutie in woonwijken en het toestaan van prostitutie thuis.
De heer Dekkers (GroenLinks) vindt het al onjuist om sekswerk te betrekken bij veiligheid. Zijn fractie wil graag dat sekswerk uit de criminele sfeer gaat. Hij ziet met vol vertrouwen de plannen waargemaakt worden waarover recent is gesproken in de raad.
De heer Şimşek (DENK) vraagt waarom GroenLinks zo enthousiast is over het prostitutiebeleid, terwijl het zijns inziens om een extra belasting gaat zijn van de handhavers.
De heer Dekkers (GroenLinks) vertrouwt erop dat de zorg voor veilige werkplekken helpt aan het decriminaliseren; dat zal eerder bijdragen aan veiligheid dan er afbreuk aan doen.
De heer Şimşek (DENK) beschouwt dit als wensdenken van GroenLinks. Hij constateert dat GroenLinks geen antwoord heeft op de problemen die zich voordoen. Zeker nu bekend is dat ’s nachts een stuk minder mogelijkheden zijn om overlast te melden.
De heer Dekkers (GroenLinks) werpt het wensdenken verre van zich. Hij ontkent niet dat er problematiek plaatsvindt bij sekswerk. Daarvoor moet ook wel zeker aandacht zijn. Hij heeft een hele andere kijk op sekswerk; dat is legitiem werk, dat is veilig.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met in te gaan op de overgang van het zaaksysteem. Ook dit is geen technische vraag. Hij vraagt hoe ervoor gezorgd wordt dat de gemeente vanaf 2025 daadwerkelijk overgestapt is; wat wanneer dit mislukt en wanneer opnieuw extra kosten gemaakt moeten worden tot wel 3 miljoen euro. Hij krijgt hierop graag de toelichting van de wethouder.
GroenLinks begrijpt dat het gemeentebestuur harde keuzes moet maken in deze Voorjaarsnota. Hij staat dan ook achter de keuze om de samenwerking met Utrecht voor Global Calls stop te zetten. Zijn fractie maakt zich er wel zorgen over dat dit opgevat wordt als een signaal dat er nu geen beleid en activiteiten meer zijn die

aansluiten op internationaal en mensenrechten. Hij legt de vraag voor of er meer SCG's verwerkt moeten worden in de beleidsterreinen, bijvoorbeeld meenemen in de verschillende beleidsstukken die worden geschreven. De SCG-monitor blijft tot zijn vreugde bestaan. Hij neemt aan dat ook de SCG-ambassadeurs in de raad actief blijven. Hij pleit voor het simpele doel nu heel zichtbaar te maken, dat het stopzetten van de samenwerking van Utrecht voor Global Calls niet ten koste mag gaan van een gezamenlijk commitment om de gezamenlijke SCG's te realiseren met en door betrokkenheid van de lokale gemeenschap. Hij krijgt hierop graag de reflectie van de wethouder.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat iedereen zijn verantwoordelijkheid heeft genomen en dan is het pijnlijk wanneer gezegd wordt ermee te stoppen. Hij vraagt of GroenLinks wil nagaan of het mogelijk is een soort van reparatie te vinden, bijvoorbeeld dit op een andere manier te financieren.

De heer Dekkers (GroenLinks) herhaalt dat het bestuur pijnlijke keuzes moet maken. Dit is ook niet waarbij zijn fractie staat te juichen. Hij wil benadrukken dat de gemeente bezig blijft met de global calls, met die monitor, en ook dat de raadsleden zich graag daarvoor blijven inzetten.

Hij gaat in op de raadstoets Veilige Stad. Het college heeft gereageerd op de aanbevelingen van de raadstoets Veiligheid. Het college stelt dat een aantal aanbevelingen niet in lijn zijn met het ingezette beleid om de jaarstukken leesbaarder en korter te maken. Die aanbevelingen zijn juist gericht op het inhoudelijk scherper maken van de jaarstukken en de leesbaarheid te vergroten door links, verwijzingen naar andere stukken en Infographics. Het college zegt de aanbevelingen te betrekken bij de evaluatie in 2025. Hij vraagt de reactie van het college op de vraag of de aanbevelingen het college helpen de jaarstukken inhoudelijk scherper en leesbaarder te maken.

Hij gaat in op Participatie en Wijkgericht Werken. Ook daar moet het bestuur de bezuinigingen doorvoeren die de gemeente pijn doen. Hij noemt samen voor Overvecht, Samen Stad Maken, en het Initiatievenfonds. Hij begrijpt dat er gestopt wordt met de reservering voor de extra verkiezingen, ook al hoopt hij dat er snel nieuwe Tweede Kamerverkiezingen nodig zijn.

Zijn fractie heeft vooral problemen met het bezuinigen op het Initiatievenfonds. In het verleden was sprake van onderbesteding, maar die is er nu bijna niet meer en de druk op het Initiatievenfonds wordt waarschijnlijk groter door andere bezuinigingen zoals die voor Samen voor Overvecht. GroenLinks wil graag de bezuiniging op het Initiatievenfonds beperken. De bezuiniging gaat niet gelijk in; dus is er de tijd om dit zorgvuldig uit te werken. GroenLinks zal een aantal dekkingvoorstellen doen. Zo stelt zijn fractie voor om 5% te bezuinigen op de raadsorganen, ingaand in 2025. En dat nader uit te laten werken door griffier en raad.

De heer Maas (VOLT) merkt op dat dit de tweede keer is dat GroenLinks probeert te bezuinigen op dat wat hier in de raad gedaan wordt. Ondertussen zag hij dat de Rekenkamer extra geld nodig heeft. Ondertussen was te zien dat er onderzoeken zijn gedaan naar de werkdruk van raadsleden, dat de raadsleden die erg hoog vinden. Wederom stelt GroenLinks voor te bezuinigen op juist die organisatie die het werk van de raad ondersteunt. Hij begrijpt daar niets van. Hij vraagt toelichting van GroenLinks.

De heer Dekkers (GroenLinks) licht toe dat dit voorstel geen waardering is van wat de griffie doet. Ook onderkent hij dat de raad de ondersteuning van de griffie hard

nodig heeft. Hij neemt aan dat de extra bijdragen die gedaan moeten worden voor het onderzoek Overvecht niet iets structureels is. Dat is incidenteel.
Hij zal uit de doeken doen waaraan hij denkt bij een bezuiniging op de raadsorganen.
De heer Maas (VOLT) heeft daar niet op gewacht. Hij begrijpt het voorstel in essentie niet. Er zijn zoveel signalen dat de raad deze griffie zo hard nodig heeft. Die signalen zijn dit jaar duidelijk aanwezig. Hij bevestigt dat het rekenkamerrapport structureel is omdat de raad niet in staat was om te kiezen voor een uitbreiding van hun formatie. Hij vraagt hoe GroenLinks ziet dat de raad met minder mensen hetzelfde werk kan blijven doen.
De heer Dekkers (GroenLinks) licht toe dat zijn redenering is dat wanneer ingrijpende dingen gedaan moeten worden, de raad ook naar zichzelf kritisch moet durven kijken en kijken naar wat kan en wat niet kan. Hij is van mening dat de raad niet alle ingrijpende maatregelen over de schutting kan gooien.
Terecht spreekt heer Maas over zware werkdruk; de raad heeft die ondersteuning hard nodig. Hij benadrukt en herhaalt dat het hem niet gaat om het niet waarderen van de inzet van de mensen. Zoals bij de ambtelijke organisatie [is te kijken naar mogelijkheden voor bezuiniging]. Hij doet de suggestie te kijken naar standaardisering van werkprocessen, kijk eens of alles wel moet of niet moet. Voor de ambtelijke organisatie zegt de raad dat daar iets is te vinden; daar gaat de raad structureel bezuinigen. Waarom zou de raad dat ook niet voor zichzelf doen?
De heer Maas (VOLT) begrijpt dat de griffie moet standaardiseren, maar dat daarop bezuinigd moet worden. Hij stelt vast dat er dan minder formatie komt en dan moeten de medewerkers kennelijk effectiever hun werk doen. Zijns inziens doet de griffie heel erg effectief zijn werk. Hij begrijpt nog steeds niet waarom het voorstel hier ligt.
De heer Dekkers (GroenLinks) begrijpt hieruit dat zijn argument ook te kijken naar zichzelf, niet overtuigend is. Hij vraagt de ruimte om toe te lichten waaraan hij denkt.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat de heer Dekkers sprak over het Initiatievenfonds. Dat is ook voor zijn fractie een belangrijk punt. Ook hij wil kijken naar wat te repareren is. Hij zoekt het nu binnen het eigen programma. Vanochtend was er een discussie over cultuur waarbij een busbaan te voorschijn kwam als dekking. Hij vraagt of de heer Dekkers bereid is om te kijken naar infrastructurele projecten als dekking. De heer Van Steeg is het op zich eens met dat de raad ook naar zichzelf moet kijken als het gaat om bezuinigingen. Dat neemt niet weg dat hij een dergelijke bezuiniging pijnlijk zou vinden.
De heer Dekkers (GroenLinks) is bereid om te kijken naar onderwerpen in de eigen portefeuille en zijn fractie broedt op een voorstel in die sfeer.
De heer Van Steeg (CDA) begrijpt hieruit dat de heer Dekkers bereid is om te kijken in het fysieke domein. Hij vraagt of de heer Dekkers dat zegt.
De heer Dekkers (GroenLinks) antwoordt bevestigend.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) heeft de indruk dat partijen in de raad elkaar op het verkeerde been zetten wanneer dekking gezocht wordt in het fysieke domein. Hij hoopt dat de heer Dekkers dat met hem eens is. Bezuiniging op het fysieke domein, zoals een busbaan, bespaart maar zeer beperkt de contributiemarge. Wanneer 10 miljoen euro niet geïnvesteerd wordt in een busbaan, levert dat slechts 200.000 euro op per jaar. Hij hoopt dat de heer Dekkers dat ook ziet.
De heer Dekkers (GroenLinks) is het eens met Stadsbelang Utrecht dat heel erg opgelet moet worden dat de eenmalige besparingen iets anders is dan structurele dekkingen. Hij vatte de vraag van het CDA op als de vraag naar of hij de dekkingen

zoekt in het programma Bewoners en Bestuur, of dat hij ook daarbuiten kijkt. Hij is bereid om naar buiten te kijken, en zoekt daar ook momenteel.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met in te gaan op zijn voorstel te bezuinigen op de raadsorganen. Hij denkt aan een jaarlijkse vergoeding door raads- en commissieleden voor de catering bij en tussen vergaderingen. Of een maximum aan de reserves van de fractiebudgetten door onderbesteding. Ook denkt hij aan een onderwerp dat al door de griffie is genoemd: vereenvoudiging van de verslaglegging. En zoals hij ook noemde de standaardisering van werkprocessen van de griffie en kritisch kijken naar de taken. Misschien is kritisch te kijken naar de ongevraagde advisering die nu plaatsvindt, zo dat de gevraagde advisering goed te leveren is.
De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) uit zijn verbazing. Nu wordt gesproken over de kwaliteit van lokaal bestuur. Hij vindt dat dat nu onder druk komt te staan door de voorstellen van GroenLinks. Hij legt de vraag voor of Samen voor Overvecht te redden is met de bezuiniging op het eigen eten. De posten die de heer Dekkers noemt, vallen daarbij in het niet. Ondertussen doet de heer Dekkers wel schade aan het imago van de raad; alsof de raad bakken met geld naar zichzelf toe gooit. Hij vraagt of de heer Dekkers dat risico erkent.
De heer Dekkers (GroenLinks) wil dat beeld niet scheppen. Hij wil laten zien dat de raad bereid is kritisch te kijken naar de eigen uitgaven. Bij elkaar tellen de kleinere posten wel op.
De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt het onfatsoenlijk te snijden in raadsorganen, kijkend naar de taken die de raad heeft, met de polarisatie in de samenleving, met de werkdruk die de gemeente ook uit Den Haag krijgt en de moeite die het gemeentebestuur heeft om grip te krijgen op de stukkenstroom. Hij wil ook graag contact met de stad hebben. Daarvoor is een mooi democratieprogramma. En dan zegt GroenLinks geld weg te halen van de raadsorganen om Samen voor Overvecht te kunnen doorzetten. Hij ziet die link niet en vindt dit kwalijk.
De heer Dekkers (GroenLinks) herhaalt zijn argument dat de raad ook naar zijn eigen organisatie moeten kijken wanneer de raad kijkt naar de ambtelijke organisatie. Hij vindt dat redelijk. Hij zal zien in hoeverre dit steun gaat krijgen van andere fracties.
De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) brengt in dat die steun niet van zijn partij komt. Hij zou graag van de heer Dekkers willen weten met welke grotere kostenposten dan de posten die hij net noemde hij denkt geld te kunnen vrijmaken. De posten die hij net noemde zijn niet veel geld. Hij vraagt waarin GroenLinks het mes echt durft te zetten. In het hele democratieprogramma? In het hele communicatieprogramma? Hij zoekt naar grotere posten.
De heer Dekkers (GroenLinks) denkt aan standaardisatie van werkprocessen, ook die vereenvoudiging die hij noemde; hij denkt daarmee een paar ton te kunnen vrij spelen.
Mevrouw Meerding (VVD) hoorde de heer Dekkers net het voorbeeld noemen van ongevraagd advies; zij begrijpt dat het dan gaat om het advies dat de griffie geeft op raadsvoorstellen waarin de griffie aangeeft dat er juridisch iets niet helemaal klopt in het voorstel met het advies aan de raad; om daarop te letten. Of dat er in een stuk de financiële paragraaf ontbreekt met het advies aan de raad dat mee te nemen. Volgens haar is dat heel waardevol. Dat versterkt de democratische positie van de raad. Zij vraagt de heer Dekkers of hij daarop wil bezuinigen.

De heer Dekkers (GroenLinks) heeft soms best wel vragen bij al die adviesjes die achter een slotje zitten; ook daarover verbaast zijn fractie zich. Hij bevestigt dat dit een van de onderwerpen is, waar zijn fractie vragen bij heeft.
Mevrouw Meerding (VVD) vindt het niet netjes van de grootste coalitiepartij om te zeggen de ambtelijke adviezen die de raad krijgt om haar controlerende taak uit te voeren, niet zo belangrijk zijn. Zij hoopt dat de heer Dekkers dat zelf ook inziet dat dat een beetje vreemd is. Zij beschouwt dat als uitvoering van de positie van de raad.
De heer Dekkers (GroenLinks) werpt tegen dat dit niet bedoeld is als uitholling van de ondersteuning van de fracties. Zijn partij onderkent dat voor kleine fracties en beginnende raadsleden meer ondersteuning nodig is dan voor grote fracties. Daaraan wil GroenLinks geen afbreuk doen, en zeker ook niet aan de kracht van de raad. Zijn fractie vindt wel dat de raad bereid moet zijn kritisch te zijn naar de eigen organisatie.
Mevrouw Meerding (VVD) geeft geen steun voor dit voorstel; haar fractie vindt dit niet netjes. Haar fractie vindt dat hiermee de positie van de raad wordt uitgehold en dat het tekort doet aan de hardwerkende mensen bij de griffie.
De heer Dekkers (GroenLinks) benadrukt dat het hem niet gaat om iets te zeggen over hoe mensen hun werk doen. De mensen van de griffie hebben een grote inzet. Die bezuiniging hoeft niet direct te worden ingevoerd. De raad heeft de tijd om rustig en zorgvuldig te kijken naar wat wel en wat niet kan. Hij verwacht dat op een nette manier te kunnen doen wanneer de tijd die er is, goed gebruikt wordt.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) hoorde de heer Dekkers praten over de maaltijden die gratis worden verstrekt aan raadsleden. Ooit is daarvoor een vergoeding gevraagd. Geen enkele van de fracties heeft ooit daaraan betaald.
De heer Dekkers (GroenLinks) heeft zich inderdaad daarover verbaasd. Destijds toen betaald werd ging dat met administratieve rompslomp. Hij verbaasde zich er over dat de fracties er geen factuur meer voor kregen. Dat telt bij elkaar op. Dat dekt niet de hele bezuiniging op het Initiatievenfonds. Hij vindt wel dat de raad daar naar moet kijken.
De heer Şimşek (DENK) vindt dat heer Dekkers een feitelijke uitholling van de democratie weet te verpakken als een soort moreel appel. Wanneer bezuinigd wordt op het ambtelijk apparaat, moet de raad ook op zichzelf bezuinigen. Hij merkt op dat steeds minder mensen vertrouwen hebben in de politiek. Hij vraagt de heer Dekkers welk signaal hij denkt af te geven aan al die mensen die al geen vertrouwen meer hebben in de politiek. Het gaat om de controle van de zittende macht.
De heer Dekkers (GroenLinks) draait dit verhaal om. Wat zal de reactie zijn van de mensen die geen vertrouwen hebben in de politiek wanneer de raad zegt dat het ambtelijk apparaat moet bezuinigen, zonder bereid te zijn naar zichzelf te kijken? Bovendien denkt hij dat niet veel Utrechters zich daarover druk maken.
De heer Şimşek (DENK) vindt dat gemakkelijk gezegd door de grootste coalitiepartij. Hij brengt in dat de partij al veel besluiten heeft doorgedrukt waarvoor in de stad geen draagvlak was. Die partij beperkt de raad in het uitvoeren van zijn controlerende taak. Hij vraagt hoe GroenLinks dat ziet.
De heer Dekkers (GroenLinks) herhaalt zijn betoog.
De heer Şimşek (DENK) vat samen dat GroenLinks als grootste partij de griffie ontlast door zelf geen beroep te doen op de griffie, zo dat meer overblijft voor de kleine fracties. Hij ziet dat als enige route om dit in goede banen te leiden.
De heer Dekkers (GroenLinks) verwerpt deze stelling als feitelijk niet waar.
De heer Stam (PvdA) vraagt welke werkprocessen de heer Dekkers wil standaardiseren.

De heer Dekkers (GroenLinks) merkt op dat dergelijke argumenten als standaardisatie, het slim organiseren ook genoemd worden bij bezuinigingen op het ambtelijk apparaat. Hij vindt dat niet passend om dit uit te werken in deze vergadering. De raad heeft de tijd om daar kritisch naar te kijken; hij stelt voor dat ook te doen.
De heer Ait Daoua (D66) begrijpt dat heer Dekkers hierop een paar ton wil besparen; hij vraagt zich af of dat mogelijk is met standaardisering van een werkproces.
De heer Dekkers (GroenLinks) brengt in dat hij een aantal onderwerpen heeft genoemd. Die kunnen samen optellen. Hij stelt voor na te gaan of dat lukt.
De heer Ait Daoua (D66) vindt dat het dan nog steeds vaag blijft voor hem hoe dat zit. Een werkproces standaardiseren levert geen ton op, laat staan 4 ton.
De heer Dekkers (GroenLinks) heeft ook andere onderwerpen genoemd.
De heer Paalman (HORIZON) ervaart als kleinste partij de hulp van de griffie als prettig.
De heer Dekkers (GroenLinks) merkt op dat GroenLinks het meeste zal bijdragen aan de bezuiniging op de fractiebudgetten.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) spreekt de heer Dekkers aan op het volgende. Er is in de raad een aantal fracties, met een enorm eigen vermogen, meer dan nodig is om de fractie te laten draaien. Hij vraagt of de heer Dekkers voorstelt dat alles boven de 35% van de jaarlijkse begroting kan worden teruggestort naar de gemeente, naar de algemene middelen.
De heer Dekkers (GroenLinks) heeft geen concreet percentage genoemd. Dit is één van de dingen die hij noemt. Hij geeft de heer Bos gelijk; gesproken zou moeten worden over het precieze percentage. Dat is misschien wel anders voor het eerste jaar van een periode.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn. Hij weet dat het Initiatievenfonds voor meer fracties van belang is. Hij zoekt graag met andere fracties naar dekkingen voor het beperken van de bezuinigingen die brede steun kunnen vinden.
Bij een eventuele bezuiniging op het Initiatievenfonds zal ervoor gezorgd moeten worden dat het fonds niet opeens op is en dat in de laatste periode van het jaar geen aanvragen gedaan kunnen worden. Het maximum voor aanvragen is net verhoogd naar 35.000 euro. Zijn fractie wil het maximum niet verlagen voor de initiatieven met de inzet van vergoedingen voor medewerkers of vrijwilligers met een driejarige periode om zich waar te maken; de kraamkamer voor nieuwe initiatieven met een goede begeleiding in de zoektocht naar duurzame financiering van het initiatief, zonder garantie dat de gemeente kan leveren. Misschien moet gedacht worden bijdragen voor fysieke aanvragen zoals verkeersmaatregelen, groen, speelplekken. Dat betekent overigens wel dat meer bijgedragen moet worden vanuit de normale programma's. Hij krijgt graag de reactie van het college.
Verschillende keren heeft GroenLinks benadrukt dat Samen Stad Maken inzet vraagt van de hele organisatie en niet afhankelijk moet zijn van de medewerkers die betaald worden vanuit het programma Bewoners en Bestuur. De wethouder heeft bij de bespreking van de beleidsnota Samen Stad Maken al toegezegd dat de raad meer inzicht en grip krijgt op de inzet die door andere programma's geleverd wordt. Hij kijkt ernaar uit en hij kijkt graag mee naar voorstellen voor dekking voor het niet doorvoeren van de bezuiniging op Samen Stad Maken.

De heer Van Steeg (CDA) begint zijn bijdrage met Veiligheid. Deze Voorjaarsnota geeft voldoende aanleiding om dit onderwerp aan de orde te stellen.

In zijn interruptie noemde hij al de bezuiniging op preventie. Hij vraagt de burgemeester hoe zij die bezuiniging ziet en hoe het college tot die keuze is gekomen, juist in het licht van de balans tussen preventie en repressie. Hij krijgt graag de reactie van de burgemeester.
Er zijn 28.000 bewonersmeldingen, zo las hij in de antwoorden op de schriftelijke vragen. De helft moet dan datagestuurd worden afgehandeld. Dat lijkt zijn fractie onhaalbaar. Hij vraagt hoe de burgemeester dat traject ziet in die richting. Dit ook in het licht van het rapport van de Rekenkamer over handhaven. De eerste aanbeveling van de Rekenkamer luidt: neem altijd contact op met melders die hun telefoonnummer achterlaten, leg uit wat er met de melding wordt gedaan en hoe de onderliggende problematiek wordt aangepakt. Dat lijkt hem ingewikkeld zeker in het licht van de keuze die wordt gemaakt. Hij vraagt de burgemeester hoe dat eruit ziet. Wat hem betreft kijkt hij samen met de VVD wat daaraan te doen is.
Over Wijkveiligheid is gezegd dat een deel van het budget niet is uitgegeven. Het gaat om het fysiek domein. Dat is op zich net iets anders dan directe veiligheid. Hij vraagt hoe het bestaat dat 200.000 euro jaarlijks niet wordt uitgegeven aan wijkveiligheid terwijl deze raad heel vaak gezegd heeft daarop extra te investeren, ook als het gaat om fysieke plekken, als het gaat om straatintimidatie. Hij krijgt graag de reactie van de burgemeester.
Hij gaat in op de huwelijksleges; die worden opnieuw verhoogd naar 85%. Dat maakt het huwelijk in Utrecht heel onaantrekkelijk. Dan gaat het niet alleen om de verhoging van de leges, maar ook om de externe locatie die heel duur is.
De heer Maas (VOLT) is in Utrecht getrouwd, heeft daarvoor betaald en hij zou het zo weer doen. Hij vraagt het CDA of het CDA niet van mening is dat het heel normaal is om dit soort leges kostendekkend te maken.
De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat trouwen een bepaalde prijs heeft, maar wat hem betreft mag het ook aantrekkelijk gemaakt worden voor mensen die willen trouwen. Hij ziet steeds maar weer dat de leges verder worden opgehoogd. Hij vindt het jammer. Hij noemt ook de duurder wordende bijkomende kosten. Zijn fractie zal een voorstel doen daaraan iets te doen.
De heer Maas (VOLT) brengt in dat de gemeente diensten levert, de diensten kosten geld. Hij vindt dat de kosten van de geleverde diensten gedekt moeten zijn. Hij vraagt of het CDA dat geen logische afweging vindt.
De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat daartegenover een vergoeding mag staan. Er staat een stevige vergoeding tegenover. Hij attendeert de heer Maas op de lijst met leges. Die zijn niet allemaal 100% kostendekkend. De afweging die daarin gemaakt wordt, is het belang voor de stad, hoe gastvrij de stad wil zijn, hoe de stad om wil gaan met ondernemers - de leges worden fors verhoogd. De keuze ligt bij het CDA anders. De verhoging gaat wat hem betreft ten koste van de gastvrijheid. Hij vindt dat daaraan iets gedaan moet worden.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) is dan benieuwd of het CDA van mening is dat alleen de leges op het huwelijk niet kostendekkend hoeven zijn, of gaat het het CDA ook om andere leges.
De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat niet alle leges kostendekkend zijn. Enkele leges zijn helemaal niet kostendekkend. Dit zal per geval afgewogen moeten worden. Voor hem hoeft niet elke lege 100% kostendekkend moet zijn.
De heer Dekkers sprak over het Initiatievenfonds. Ook het CDA vindt het overeind blijven van dat fonds heel belangrijk. Het zijn juist de initiatieven vanuit de wijken die

het gemeentebestuur graag wil stimuleren. Hij vindt het jammer daarop te bezuinigen. Hij verneemt graag wat daarop te doen is.
De VVD sprak over de fysieke wijklocaties; daar wordt beperkt bezuinigd. In het kader van Samen Stad Maken is een motie aangenomen over de zichtbaarheid van het stadskantoor in de wijk. Zijn vraag is hoe dat dan te doen - wanneer daarop bezuinigd wordt, vraagt hij hoe de bezuiniging te rijmen is met de wens om het stadskantoor zichtbaar te maken/te houden.
Hij vindt dat in deze Voorjaarsnota Vleuten De Meern er slecht van afkomt; dat gaat over het Wijkservicecentrum, een sporthal gaat niet door; hij sluit zich in dat opzicht aan bij de opmerking van de VVD.
Hij stipt de verkiezingsborden aan - motie 35 wordt niet uitgevoerd. Hij vraagt waarom die motie niet wordt uitgevoerd.
Tenslotte gaat hij in op het handhavingdossier. De raad heeft een raadsbrief gekregen in 2024 over procedures.
De heer Koning (D66) gaat in op de motie 35 van vorig jaar over de verkiezingsborden. Ook zijn fractie viel het op dat die motie niet wordt uitgevoerd. Hij begrijpt dat enerzijds; destijds werd al gezegd dat er geen geld voor is. Hij vraagt het CDA of het klopt dat de voorbedrukte borden wel worden geplaatst.
De heer Van Steeg (CDA) hoopt dat dat correct is. Hij gaat ervan uit dat de partijen gezamenlijk optrekken om de verkiezingen op een goede manier uit te dragen in de wijken. Daarin moet geïnvesteerd blijven worden. Hij denkt dat dit de achterliggende vraag is van de heer Koning.
De heer Koning (D66) antwoordt bevestigend. Zijn andere vraag gaat over dat het jammer is dat deze motie niet uitgevoerd wordt. Het is juist dat de motie ongedekt was. Hij ziet ook dat er verkiezingen aankwamen die op stel en sprong bekostigd moesten worden waartegenover een enorm budget staat en dan de vraag of deze zeer bescheiden bijdrage daarin niet had meegenomen kunnen worden voor het uitvoeren van motie 35.
De heer Van Steeg (CDA) heeft zich ook in andere moties sterk gemaakt om met de verkiezingsborden te investeren in de zichtbaarheid. Hij stelt voor na te gaan hoe dat zo goed mogelijk kan; hij vindt dit cruciaal om goed te doen.
Hij vraagt op korte termijn een geactualiseerde brief over het handhavingdossier.

De heer Koning (D66) brengt in dat preventie en repressie hand in hand gaan voor zijn fractie. Bij de bespreking van de jaarstukken gaf zijn fractie al aan dat het dit college behoorlijk goed gelukt is om te intensiveren op veiligheid. Ook al ziet hij dat nu iets van de investeringen verminderd wordt, geeft de gemeente Utrecht vele miljoenen meer uit aan dit beleidsterrein dan een paar jaar terug. Hij vindt dat goed omdat de stad flink gegroeid is.
Veiligheid is ook een domein waar zijn fractie met een gezond kritische blik naar kijkt; dat uit zich soms ook in stevige debatten. Ook in het komend jaar, wanneer het weer zal gaan over de bevoegdheden van de burgemeester, en de APV-wijzigingen die aanstaande zijn.
Soms zijn kleine dingen voor zijn fractie heel belangrijk. Als voorbeeld noemt hij de deurbelcamera's waarover inmiddels een publiekscampagne is geweest. Hij dankt de burgemeester en de ambtenaren daarvoor. De camera's zijn per definitie gericht op de openbare ruimte. Daar horen regels bij. Hij vraagt wat de burgemeester ervan vindt dat de politie de camera's heeft gepromoot. Wil de burgemeester in de

Driehoek bespreken dat de politie het publiek informeert over dat deze camera's niet gericht mogen worden op de openbare ruimte.
Op 25 oktober sprak de burgemeester in de commissie uit “Het college brengt de aandacht voor femicide onder in de multi disciplinaire aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Hulpverlening en justitie werken ook aan dit dossier samen en in de komende tijd zal het college hierop actiever zijn.” Hij vindt het heel mooi, want aandacht hiervoor, zoals in de Tweede Kamer, vindt hij heel erg belangrijk. D66 wil in het najaar een voorstel indienen om femicide verder aan te pakken. Dat voorstel is nu nog niet gereed, maar het college wil kijken of het aan te sluiten is op de aanpak straatintimidatie, of dat het ten laste kan gaan van de aanpak jongerenoverlast. Zijn fractie is van plan dat te regelen bij de begrotingsbehandeling. Zijn fractie wil graag van de burgemeester weten of zij heil ziet in het verkennen van dekking in een van deze programma's. Hij dankt de burgemeester alvast voor haar reactie.

De heer Ait Daoua (D66) gaat in op organisatie, burgerzaken en dienstverlening. Hij merkt op dat zijn fractie veel waarde hecht aan laagdrempelige toegang tot dienstverlening voor iedereen. Het college heeft zich ingezet om de dienstverlening te verbeteren, maar nu ziet zijn fractie het voornemen om enkele kanalen af te schalen, zoals het plan stoppen met videobellen met ingang van 2026 en de Utrecht Nieuwsbrief af te schaffen. Hij vindt het zorgelijk. Hij vindt videobellen een belangrijk alternatief voor de balie, zeker voor de inwoners die fysiek niet gemakkelijk op locatie kunnen komen. Het werk is beperkend voor toegang, en dat zonder alternatief. Daarnaast betekent het stoppen van de Utrecht nieuwsbrief minder directe communicatie met de inwoners, en dan vooral ouderen en mensen zonder internet. Die leunen daar sterk op. Soms hebben kleine veranderingen grote gevolgen. Om die reden vraagt hij het college of er goedkopere alternatieven zijn, zoals het verder uitbreiden van digitale dienstverlening of een ander alternatief.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) merkt op dat in de programma's Bestuur en Veiligheid ook zijn fractie veel bezuiniging ziet waarmee zij niet blij is. Hij refereert aan de inbreng over global calls en het Initiatievenfonds. Wat dat betreft herhaalt hij zijn vraag van vanochtend over het Initiatievenfonds en Samen voor Overvecht: is het college het met zijn fractie eens dat het wegbezuinigen of kleiner maken van dergelijke initiatieven de buurten minder sociaal, groen en leefbaar zullen maken? Welke nieuwe inzet levert het college dan wel om dit te voorkomen?
Hij vindt het jammer dat de streep gaat door het Burgerberaad. Zijn fractie had graag nog een klimaatberaad gezien. Het college zegt dat het beraad nog niet is wegbezuinigd; hij hoopt dat het nog gaat komen.
Ook zijn fractie is ongelukkig met het halveren van handhavers bij meldingen van bewoners. In het debat over het vuurwerk benadrukt hij dat handhavers nodig zijn voor het oppakken van afstekers. De bewoners zijn de ogen en oren voor het aanhouden van een heterdaadje. Hierover zijn al enkele vragen gesteld. Zijn fractie vreest dat deze bezuiniging leidt tot minder vertrouwen in de lokale overheid. Hij vraagt hoe de burgemeester dat risico van minder vertrouwen ondervangt.
In de voortgangsrapportage nota kapitaalgoederen ziet hij dat blijvend geïnvesteerd wordt in Werk 3.0. Hij las dat het stadskantoor verbouwd wordt; hij kreeg de bevestiging dat de ruimte en techniek stapsgewijs worden aangepast ten behoeve van het flexibel werken. Hij roept het college op hiermee sober om te gaan. Verbouwingen en nieuwe technieken kosten veel geld. Hij vraagt welke mogelijkheden het college ziet

om minder uit te geven aan werkplekaanpassingen. Is het college bereid daarop te gaan besparen. Dit zegt hij niet alleen om het financiële maar ook vanwege het milieu. Nieuwe spullen kosten grondstoffen.
Zijn laatste punt gaat over de “reis naar plantaardig”; er loopt een pilot over het eten in bedrijfsrestaurants. Hij leest in de tweede fase dat het aanbod inmiddels 80% plantaardig is en 20% dierlijk; hij vraagt vanwege de pilot hoe het college verder zal omgaan met de balans, hoe gaat het college hiermee verder? Is de pilot nu gestopt? Hij hoopt dat de pilot niet gestopt is. Hij vraagt de toezegging van de wethouder hiermee door te gaan.
Hij is geïnformeerd over koffiemachines met vegan melkpoeder. Besloten is slechts twee machines in het hele stadskantoor te voorzien van vegan melk. Dat is te weinig in zijn ogen, ook omdat het meer aan energie kost dan dat het daadwerkelijk klimaatwinst oplevert. Hij noemt het liftgebruik in dit verband van mensen die deze melk willen. Hij vraagt of de wethouder dat ook ziet. Kan de wethouder toezeggen dat er meer machines komen met vegan melk – 4 of 8. Kan de wethouder anders faciliteren dat er bij elke koffiemachine een pak vegan melk komt te staan; dat lijkt hem het meest gemakkelijk.

De heer Stam (PvdA) gaat in op de persoonsgebonden aanpak in het kader van Veiligheid. Grenzen stellen en perspectief in beheer is in de raad besproken. Nu staat deze nota deels op de bezuinigingenlijst. Hij vraagt de burgemeester de reflectie op hoe te voorkomen dat deze mooie uitgebalanceerde Utrechtse aanpak niet teveel doorschuift naar enkel repressie; hij refereert aan de desbetreffende inbreng van het CDA.
Hij noemt het rekenkamerrapport dat na de vakantie besproken zou worden. Hij legt de vraag voor of de voorgenomen bezuinigingen het onmogelijk gaat maken de conclusies uit het rekenkamerrapport uit te voeren zonder wijzigingen die in de raad te maken zijn. Hij krijgt daarop ook graag de reflectie.
Hij gaat in op participatie van zijn collega de heer Van der Zweth. Uitgebreid is gesproken over Samen Stad Maken. De bezuinigingen op Samen Stad Maken en het Initiatievenfonds zijn al vaker langs gekomen. Dat is ook voor zijn fractie een hard gelag. Hij vraagt hoe de wethouder ervoor gaat zorgen dat er voldoende plek blijft in de buurt om te voorkomen dat de afstand tot de overheid te groot wordt. Hij refereert aan de motie die vorige week is aangenomen om in de wijk te gaan werken.
Zijn oproep is ook nadrukkelijk de koppeling te maken met de Buurtagenda's in Overvecht en Kanaleneiland, in Parkwijk en delen van Zuilen en Ondiep om daar waar het het meest nodig is dicht bij de overheid te staan en dichtbij de Buurtagenda's in de samenwerking.
Hij gaat in op een punt van mevrouw Raaijmakers in het kader van P&O. Bezuinigd zal worden op het eigen apparaat: 25 miljoen euro. Zijn oproep is aan de wethouder eerst te kijken naar de externe inhuur. Dat biedt ook kans anders om te gaan met de organisatie. Bij technische vragen bleek dat al eerder in het verleden. Nu zit de gemeente Utrecht al een aantal jaren boven de Roemernorm ondanks de brede wens in de raad en de desbetreffende aangenomen motie vorig jaar. Hij pleit ervoor de 10% op te leggen als taakstelling.
Hij gaat in op Uthiek. Hij vraagt of dat wordt afgeschaft. Hij pleit ervoor na te gaan of dit de grote impact heeft voordat overgegaan wordt tot verminderde inzet. In de ambtelijk begeleidende brief staat dat het weinig impact gaat hebben. Deze organisatie gaat kijken naar het effect van algoritmes en systemen op de Utrechtse

bevolking, of de Utrechtse organisatie. In de afgelopen tijden is gebleken dat ethische vraagstukken (DUO, belastingdienst) heel veel gevolgen hebben. Hij vraagt hoe de wethouder dit ziet.
Hij gaat in op de verminderde inzet bij P&O. Hij vraagt hoe straks Inclusie en Diversiteit geborgd blijven in de organisatie. Hoe zorgt het college ervoor dat dit daadwerkelijk bij de afdeling landt en wordt meegenomen in het beleid.
Hij stipt de MBO–stages aan namens zijn collega de heer Talhaoui. Over de doelstelling van 150 MBO stagiaires in de gemeentelijke organisatie, vraagt hij of de wethouder het met zijn fractie eens is dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven en dat de organisatie na twee jaar teleurstelling nu resultaten moet boeken. Een groot aantal MBO studenten zoekt naar stageplaatsen. Die moeten nu mogelijk weer teleurgesteld worden. Hij vraagt of de wethouder hierop gaat reageren en vertellen wat gedaan wordt om de stages te coördineren en te bewerkstelligen. Waarom leek de doelstelling eerst wel gehaald te worden en twee maanden later niet. Wat is in de tussenliggende periode van twee maanden gebeurd?

De heer Maas (VOLT) heeft tot zijn geluk veel informatie gekregen van burgers over hoe de bezuinigingen vallen.
In zijn beleving valt de discrepantie tussen het Sociaal Domein in het fysieke domein nog wel in het nadeel uit van het Sociaal Domein.
Het heeft zijn fractie verbaasd dat hij in de bekostiging van de bovengemeentelijke belangen noch in de Voorjaarsnota, noch in de UBA-lijst vond. Ze staan wel in de jaarstukken en er wordt geld aan uitgegeven. Hij gaat voorstellen daar 5-10% op te bezuinigen. Hij vraagt de reactie van de burgemeester.
Tot zijn spijt ziet hij ook dat er flink bezuinigd wordt op het Initiatievenfonds, Samen Stad Maken en Samen voor Overvecht, zoals al meer partijen hebben ingebracht. Hij houdt zijn hart vast en zal met plannen komen om dit waar mogelijk te verzachten.
Hij zoekt nog naar de juiste bekostiging. Hij zal die zeker zoeken in het ruimtelijk domein.
Hij gaat ook op zoek naar geld voor nieuw burgerberaad.
Hij vindt het vreemd dat bezuinigd gaat worden op de effecten van ondermijnende criminaliteit, maar niet op de preventieve inzet van THOR. Wellicht mist hij de inhoudelijke discussie. Hij vraagt een toelichting van de burgemeester op hoe deze keuze tot stand is gekomen.
In het rekenkamer rapport over lastig handhaven wordt bovendien duidelijk dat het budget van THOR verdeeld is over ongeveer de elf potjes. Hij vraagt of de burgemeester kans ziet om uit te zoeken hoe dat te verbeteren is zodat THOR zelf meer verantwoordelijk is voor het maken van keuzes en daarmee de flexibiliteit wellicht verbetert.
De heer Koning (D66) kan op zichzelf dat pleidooi volgen. Aan de andere kant vindt hij het prettig dat de raad aan de knoppen zit. Hij vraagt of de heer Maas het daarmee eens is.
De heer Maas (VOLT) is het daarmee eens. Maar hij heeft gemerkt in het Rekenkamerrapport dat die keuzes soms lastig zijn; hij zoekt een manier om dat efficiënter te doen. Hij heeft daarop ook niet direct een antwoord. Om die reden vraagt hij of de burgemeester daar iets van wil onderzoeken.
In het kader van personeel merkt hij op dat Utrecht 7,5 miljoen gaat investeren om bezuinigingen in de hervormingen mogelijk te maken. Daarvan betreffen vijf het personeel. Daar moet dan 25 miljoen euro opgehaald worden. Daarnaast is 1 miljoen

gereserveerd voor de financiële functie. In de eerste UBA-lijst stonden ideeën die ongeveer 12 miljoen zouden kunnen opleveren in relatie tot personeelsbudgetten. Hij vraagt of de 7,5 of 8,5 miljoen wellicht een beetje ruim begroot is.
Er zijn ongeveer 25 directies. Hij vindt dat veel. Binnenkort komt er nog een directie bij. Hij heeft met de wethouder gesproken over hoe realistisch het is om te gaan sturen op bijvoorbeeld het verwijderen van een managementlaag uit de organisatie. De wethouder geeft daarover ideeën over hoe dat vorm te geven en hoe met deze bezuiniging efficiëntie te verbeteren is. De accountant heeft in zijn managementletter al een aantal aanbevelingen gedaan voor de ambtelijke organisatie; in hoeverre worden die hierbij betrokken? Hij denkt voorstellen te gaan doen over hoe zijn fractie hiertegen aankijkt.
De heer Snijder (Student & Starter) vraagt of de heer Maas iets van een richting kan meegeven als het gaat om de bezuiniging op het Initiatievenfonds en Samen Stad Maken.
De heer Maas (VOLT) brengt voor het voetlicht dat gisteren al uitgebreid is gesproken in het kader van Financiën over voorbeelden van bezuinigingen: leges, vermakelijkheidsretributie. In het ruimtelijke domein wil zijn fractie kritisch kijken naar projecten. Hij noemt in dit verband natuurpark Zuilen.

De heer Snijder (Student & Starter) pleit sinds zijn bestaan voor meer vormen van digitale participatie. Zijn fractie gelooft daarin. Het biedt jonge mensen een laagdrempelige manier om mee te doen en contact te maken met de stad. Hij vindt het jammer dat de geplande intensivering uit het coalitieakkoord nu geschrapt is in de Voorjaarsnota. Inleveren op Samen Stad Maken heeft namelijk gevolgen voor het contact met de stad, de laagdrempeligheid, de digitale bereikbaarheid, de ruimtelijke ordening en ook op de grote cultuuromslag die gezamenlijk bewerkstelligd moet worden. Zijn fractie vraagt de wethouder hoe zij de intensivering wil compenseren zodat jongeren nog steeds even betrokken raken en verbonden blijven met de gemeente en de stad.

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) gaat in op de openbare orde. Sinds vorige week is het maken van seksueel intimiderende opmerkingen op straat, in winkels en op sociale media landelijk strafbaar en kunnen slachtoffers daarvan aangifte doen. Student & Starter is trots, trots op Utrecht, trots op dat Utrecht een van de eerste steden is die hierop gaat handhaven. Haar fractie is benieuwd naar de voortgang van deze pilot; zij vraagt de toezegging van de burgemeester de raad op de hoogte te houden en in de evaluatie nadrukkelijk de ervaringen van slachtoffers mee te nemen.
Zij vraagt aandacht voor het belang van B1 taalgebruik. In de afgelopen tijd ontving zij brieven van het college die ingewikkeld of erg technisch van aard zijn. Zij geeft een voorbeeld van een zin uit de raadsbrief over Maatregelen Jeugd: “Aan deze tafel bespreken deelnemers casuïstiek die in principe illustratief is voor een reikwijdtevraagstuk.” Dit is een brief over een gevoelig onderwerp die voor Utrechtse ouders van groot belang zou kunnen zijn. Dit taalgebruik maakt het voor de betreffende ouders lastig om te begrijpen wat Utrecht van plan is met de aanpak van hun kind. Zij vraagt het college om beter te letten op het gebruik van B1 taal. Zij ziet hierop ook graag een plan van aanpak komen. Zij vraagt of de verantwoordelijke wethouder dat kan toezeggen.
De heer Paalman (HORIZON) begrijpt dat het hier over de raadsbrieven gaat.

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) antwoordt met “onder andere, beleidsstukken.”
De heer Paalman (HORIZON) is het helemaal eens over als het gaat om overheidscommunicatie richting burgers. Hij vindt het fijn wanneer burgers raadsbrieven lezen; raadsbrieven die in principe voor de raad bestemd zijn. Dan is het misschien niet heel erg wanneer die niet in B1 taalgebruik zijn opgesteld. Zeker wanneer het gaat om ambtelijke taal die gebruikt moet worden in raadsbrieven om een bepaalde gedachte over te brengen. Of ziet Student & Starter dat anders?
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) ziet dat anders. Zij vindt het persoonlijk ook prettig wanneer begrijpelijke taal wordt gebruikt.
De heer Paalman (HORIZON) is voorstander van eenvoudige taal richting de burgers. Hij kan zich voorstellen dat het voor de raad en voor het functioneren van de raad het handig is als bepaalde jargon en bepaalde termen gebruikt blijven worden. Hij wil voorkomen dat de brieven in een taal geschreven worden die voor de raadsleden onnodig simpel is.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) hoorde geen vraag en vervolgt haar betoog in haar termijn. Zij gaat in op Diversiteit en Inclusie. Zij merkt op dat er nog steeds ongelijkheid is tussen mannen en vrouwen, ook in Utrecht. Wat haar betreft heeft iedereen gelijke kansen nodig om tot gelijke rechten te komen. Daarom vindt haar fractie dat er een plek gecreëerd moet worden waar alle vrouwen zich welkom en gehoord voelen. Andere steden zoals Amsterdam gingen Utrecht voor. De berichten zijn enorm positief. Student & Starter ziet om die reden graag een Vrouwenrechtswinkel komen in Utrecht. Zij vraagt of de wethouder bereid is zich daarvoor in te zetten en het gesprek aan te gaan met de universiteit en andere organisaties die hiervoor opkomen.

De voorzitter kondigt de laatste inbreng aan van de heer Şimşek in deze commissie.

De heer Şimşek (DENK) merkt op dat deze week een gitzwarte bladzijde markeerde in de Nederlandse geschiedenis. Deze week werd een extreem rechts kabinet gepresenteerd onder leiding van de PVV. Wat een extraparlementair kabinet moest worden, is in de praktijk een kabinet vol PVV politici die de meest racistische, islamofobe, en extreemrechtse uitingen hebben gedaan. Nederland wordt, mede dankzij de VVD, geregeerd door een partij die vindt dat het straatbeeld in Nederland ontdaan moet worden van moskeeën, minaretten, hoofddoeken en Jalaba’s. Een partij die 20 jaar lang groepen in de samenleving tegen elkaar uitspeelde en moslims als tweede rangs burgers wegzette zonder recht op een religie. Die partij zit nu aan de knoppen in het land.
De woorden van Wilders en zijn medestanders hebben invloed gehad. Die hebben invloed gehad op de veiligheid van minderheden en in het bijzonder op de veiligheid van moslims. Bekladdingen, vernielingen en brandstichting aan moskeeën tot aan moslimvrouwen die op straat worden belaagd, bespuugd, uitgescholden of discriminerend bejegend of van wie de hoofddoek wordt afgetrokken.
Vandaag wordt gesproken over veiligheid. DENK heeft er geen enkel vertrouwen in dat de veiligheid van moslims en andere minderheden in deze stad in goede handen is in het extreemrechtse kabinet, geleid door de PVV. Daarom vindt hij het juist in deze tijd belangrijk dat een stad als Utrecht zich extra hard gaat maken dat Utrecht een stad is van iedereen en dat iedereen hier zichzelf moet kunnen zijn en dat iedereen hier veilig over straat moet kunnen. Zijn fractie heeft zich daarvoor altijd hard

gemaakt en zal dat in de komende tijd ook in het bijzonder blijven doen. Utrecht gaat deze maand van start met een proef op handhaving op seksuele intimidatie in het openbaar. Dit hangt samen met de nieuwe wet op seksuele misdrijven.
DENK steunt dat van harte. In de Utrechtse aanpak van straatintimidatie is er aandacht voor verschillende vormen van straatintimidatie, waaronder racistische islamofobe, en antisemitisch gemotiveerde intimidatie zoals naar mensen met een zichtbare religieuze uiting. Juist nu vindt hij het van belang om door te pakken en de aandacht uit te breiden naar andere vormen van straatintimidatie. Hij vraagt of de burgemeester bereid is de mogelijkheden te verkennen de proef die nu gedaan wordt op het strafbaar stellen van seksuele intimidatie, breder te trekken en uit te breiden naar andere vormen van straatintimidatie. Hij krijgt hierop graag de reactie.
De heer Koning (D66) steunt het wetsvoorstel dat onlangs is aangenomen en dat hiervoor ook meer mogelijkheden biedt. D66 heeft in DENK altijd een partner gezien in het besef dat het moeilijk is om deze wetgeving te maken omdat het kan schuren met de vrijheid van meningsuiting. Hij vraagt of de heer Şimşek dat met hem eens is.
De heer Şimşek (DENK) antwoordt bevestigend. Hij ziet niet helemaal de relatie met zijn inbreng. Misschien kan de heer Koning dat verduidelijken.
De heer Koning (D66) vindt [de bevestiging] fijn en geruststellend; zijn fractie is van mening dat goed gekeken moet worden of een aanpak te creëren is die effectief is. Dat moet de aanpak die nu ingezet wordt bewijzen. Dat is de achtergrond van zijn opmerking.
De heer Şimşek (DENK) benadrukt dat er meerdere groepen zijn die zich onveilig voelen en daadwerkelijk onveilig zijn in het openbaar. Zoals het er naar uitziet gaat dat niet beter worden onder het nieuwe kabinet. Zijn oproep is vooral na te gaan waar de proef breder is te trekken naar meerdere groepen en meerdere vormen van straatintimidatie. Hij is erg benieuwd naar de visie van de burgemeester.
De heer Koning (D66) kan het daarin goed vinden met DENK.
De heer Şimşek (DENK) vindt het fijn om dat te horen. Hij vervolgt zijn inbreng met in te gaan op de raadsbrief van 27 juni waarin de burgemeester het goede nieuws aankondigt om in de komende jaren geen koffieshops te vestigen op bedrijventerrein nieuw Overvecht en op de Amsterdamse straatweg. Daarvoor pleitte zijn fractie al langer. Wat hem betreft gaat de stap niet ver genoeg. Het college geeft in de raadsbrief terecht aan dat het bedrijventerrein Nieuw Overvecht en de omgeving van de Amsterdamse straatweg en de Amsterdamse straatweg zelf kwetsbare gebieden zijn met veel uitdagingen op het gebied van leefbaarheid en economische ontwikkeling. Dit geldt ook voor de rest van de wijk Overvecht en ook voor de wijk Kanaleneiland. De aanwezigheid van koffieshops in kwetsbare wijken kan leiden tot een toename van criminaliteit en overlast. Dat ondermijnt de leefbaarheid en veiligheid van deze wijken. Ook kan het vestigen van koffieshops negatieve gevolgen hebben voor de jeugd die dan meer blootgesteld worden aan drugsgebruik. Zijn fractie wil dat juist voorkomen. Het behouden van de leefbaarheid van Kanaleneiland en Overvecht zal wat zijn fractie betreft grotere prioriteit moeten krijgen, zeker kijkend naar de tijd waarin de stad nu verkeert met een groot handhavingtekort. Hij krijgt daarom graag een toezegging van de burgemeester om het besluit geen koffieshops te vestigen op het bedrijventerrein nieuw Overvecht uit te breiden naar de gehele wijk Overvecht en Kanaleneiland. Daarnaast zou zijn fractie ook graag zien dat de koffieshops niet meer in woonwijken worden gevestigd, ook in het licht van de leefbaarheid van wijken.

De heer Dekkers (GroenLinks) vraagt of DENK het wellicht juist als een probleem ziet dat op dit moment Utrecht veel minder koffieshops heeft in de stad dan dat eigenlijk gewenst is vanuit [het gegeven] dat meerdere kleinere koffieshops verspreid over de stad niet is waar te maken.
De heer Şimşek (DENK) is de koffieshops liever kwijt dan rijk. Zeker wanneer gesproken wordt over woonwijken, zeker wanneer het gaat over kwetsbare wijken als Overvecht en Kanaleneiland, vindt hij het niet goed om koffieshops te vestigen. Hij herhaalt zijn argumenten.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn. Hij kan zich aansluiten bij vragen die gesteld zijn.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) ziet zich ook binnen deze commissie geconfronteerd met pijnlijke bezuinigingen. Hij vindt dat in veel gevallen het een goed moment om als overheid terug te vallen op de kracht die in de samenleving zit. Vorige week werd een motie aangenomen van zijn fractie die de samenwerking zocht met uitsmijters als het gaat om het vrijhouden van geleidestroken op de stoep. Zijn fractie ziet dit soort samenwerking graag vaker. Hij denkt bijvoorbeeld aan het betrekken van cafés als het gaat om orde en veiligheid tijdens het uitgaan. Hij is benieuwd hoe de burgemeester hierover denkt.
Een aantal nuttige dingen is al gezegd over veiligheid, ook in combinatie met het Rekenkamerrapport. Hij sluit zich graag aan bij de vragen die hierover gesteld zijn.

Waar het gaat om de dienstverlening van de gemeente Utrecht, bellen mensen zo'n 1500 keer per jaar via video naar de gemeente. Het lijkt zijn fractie goed die mogelijkheid te behouden in het kader van toegankelijkheid. Dan zijn ook chronisch zieke mensen of mensen die vanwege hun fysieke beperking moeilijk naar het stadskantoor kunnen komen, goed te helpen. Hij stelt voor deze dienstverlening een dag per week te handhaven, of een dagdeel per week voor deze doelgroep. Hij krijgt graag de reactie van het college. Hij kijkt hiervoor naar de middelen voor webcare.
Zijn fractie wil graag dat de gemeente sneller en efficiënter werkt. Tegelijkertijd merkt hij dat er al groot verzuim is in de ambtelijke organisatie; hij legt de vraag voor hoe slimmer en efficiënter is te werken zonder dat dat gaat leiden tot een nog hoger verzuim en hogere werkdruk voor de medewerkers. Hij krijgt hierop graag de reactie van het college.

Mevrouw Beekmans (BIJ1) constateert dat met deze Voorjaarsnota echt veel gesneden wordt. Het college snijdt in preventie, in de zorg en begeleiding, in de opvang. Zij kan er niet omheen dat mensen geraakt worden, ondanks pogingen vanuit de raad om de meest kwetsbare personen niet te raken.
De gemeente zal minder mensen kunnen helpen en opvangen. Tegelijkertijd stelt zij vast dat er nog steeds mensen worden beboet wanneer zij gedwongen buiten slapen. In het afgelopen jaar zijn ongeveer 180 mensen beboet voor buiten slapen, waarvan het voor 80% gaat om mensen die dakloos zijn of geen vast thuisadres hebben. Wanneer de gemeente mensen geen dak boven het hoofd biedt, geen opvang, geen andere plek om te slapen, mag het wat haar betreft niet zo zijn dat mensen beboet worden om te proberen nachtrust te krijgen. Zij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.
Beboeten zorgt er niet voor dat mensen niet meer op straat slapen; de mensen kunnen verder nergens heen. Het beboeten van mensen die de boete niet kunnen

betalen kost alleen meer geld. Zij stelt voor om daarmee te stoppen. Haar fractie zal volgende week een voorstel doen waarin zij vraagt te stoppen met het beboeten van buiten slapers en zal zij het college vragen om bij de volgende APV wijziging de APV daarop aan te passen.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) toont zijn tabellen in de stream.
De eerste tabel betreft externe inhuur. Hij heeft meerjarig doorgerekend. Hij heeft de cijfers gehaald uit de jaarverslagen. In 2018 was 11,4% van het personeelsbestand ingehuurd, 439 mensen. Daar werd voor betaald 44,1 miljoen euro. Dat is terug gerekend 100.000 euro per fte. In 2023 gaat het om 7,7% inhuur van het personeelsbestand, 367 mensen voor 88,4 miljoen. Dat is 241.000 euro per fte. Hij betoogt dat Utrecht voor een groot deel zijn schraalte aan zichzelf te wijten heeft. Hij toont een plaatje van externe inhuur om te laten zien dat de gemeente Utrecht niet in Control is.
In 2018 is vanuit het college een ambitie neergelegd om nooit meer dan 10% van het personeelsbestand tot en met schaal 9 in te huren. De raad heeft dat bekrachtigd met amendement 52 van de PvdA in 2018. Die 10% is vastgeklikt. Er is nooit goed gekeken naar het in de pas houden van het budgettair beslag van de ingehuurde externen. Dat breekt Utrecht verder op. Jaar op jaar werd het voorgenomen budget inhuur externen overschreden en verhoogd. Hij vindt de stijging onacceptabel; ruim boven de Dijksma norm, zelfs de Balkenende norm wordt overschreden. Het probleem ligt niet in de omvang van de formatie externen, maar in de kosten ervan. Er had ook een maximum gesteld moeten worden aan de maximaal gemiddelde vergoeding per fte externen. De cao lonen zijn sinds 2018 tot heden gestegen met 20%. Die 100.000 euro had niet meer mogen worden dan 120.000 euro in 2023. Wat zijn fractie betreft, maximeert het bestuur de maximale vergoeding per externe tot 120.000 euro met een correctie per jaar van de gemiddelde cao stijging. Dan waren de kosten beperkt geweest tot 47,52 miljoen euro over 2023. Dat is een besparing van 41 miljoen per jaar ten opzichte van wat nu wordt uitgegeven. Hij wil graag weten hoe het college in de wedstrijd zit.
De heer Snijder (Student & Starter) deelt dit helemaal. Ook hij heeft liever geen externe inhuur. Hij vraagt hoe dit op te lossen. Het college werkt al jaar in jaar uit om dit omlaag te brengen en probeert het mensen te vinden die in de organisatie komen. Hoe denkt Stadsbelang zelf over hoe dit op te lossen?
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) sprak niet zozeer over de beperking van het aantal externe fte. Hij sprak over de beperking van de loonsom; dat zijn de kosten die externen in rekening brengen bij de gemeente. De stijging van 100.000 naar 241.000 per fte baart hem zorgen. Hierop moet de gemeente Utrecht in Control zijn. Wat hem betreft moeten er maximale prijsafspraken gemaakt worden. Wanneer Utrecht zo doorgaat, zit de gemeente volgend jaar over de 300.000 euro per fte. Hij vindt dat niet kunnen.
De heer Snijder (Student & Starter) is het ook daarmee eens. Hij legt de vraag voor waarom de gemeente Utrecht de externen zoveel betaalt. Daarvoor moet dan toch een reden zijn.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) geleidt die vraag graag door naar de verantwoordelijk wethouder.
De heer Snijder (Student & Starter) vraagt of Stadsbelang Utrecht een reden kan verzinnen.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) bevestigt heel veel dingen te kunnen bedenken waarom tarieven gestegen zijn. Maar de stijging die hij heeft vastgesteld kan hij niet verklaren. Er zijn voldoende mensen in de markt die 120.000 euro een prachtig loon vinden.
Hij toont een overzicht van ziekteverzuim in de gemeentelijke organisatie. Al jaren maken meerdere partijen zich zorgen over dit verzuim. Hij vindt dat die zorgen met reden zijn. Al jaren haalt de gemeente haar doelstelling niet. De gemeentelijke organisatie steekt schril af tegen alle andere gemeenten, inclusief de G4.
De gemeente Utrecht geeft 28,7 miljoen meer uit dan de doelstelling. De organisatie loopt meer en meer uit de pas. Hij benadrukt dat het goed fout gaat, ondanks de vitaliteitprogramma's en de maatregelen die het college als goed werkgever genomen heeft.
Het ziekteverzuimpercentage is eind 2023 8,2% van het totale personeelsbestand geweest. De inhuur van externen ligt op 7,7%. Hij kan zich gezien de hoogte van de loonkosten niet voorstellen dat deze externen allemaal worden ingezet om de kloof te dichten van het werk dat niet uitgevoerd wordt omdat ambtenaren niet aanwezig zijn. Ambtenaren bezwijken onder de werkdruk. De heer Bos vindt dat de gemeentelijke organisatie op een hellend vlak is gekomen omdat het zieke personeel onvoldoende wordt vervangen; dan wordt de werkdruk hoger en hoger. Het is tijd om te gaan bezien wat mogelijk is om de ambtenaren uit de lappenmand te krijgen. Hij betoogt dat de gemeentelijke organisatie niet moet doen aan symptoombestrijding. Hij vindt dat het tijd is om op korte termijn te werken aan een blije, gemotiveerde en uitgeruste ambtenaar. Een ambtenaar voor wie het werk gemakkelijker gemaakt wordt.
Wanneer ervoor gezorgd wordt dat het ziekteverzuim op doelstelling ligt, bespaart de gemeentelijke organisatie 8,75 miljoen euro en een bak geld voor externe inhuur. Dan ligt daar een bezuinigingsresultaat met meerwaarde; een potentieel tot wel 50 miljoen euro per jaar.
De heer Stam (PvdA) vindt dit een mooi betoog van de heer Bos; hij vraagt hem of hij de motie onderschrijft die vorig jaar is aangenomen om de inhuur boven schaal 9 ook te limiteren onder de 10%.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vindt dat prima. De gemeente Utrecht zit daar ruim onder. Hij stelt voor de huidige 7,7% af te schalen naar 5% en na te gaan of op die manier te komen is tot een forse bezuiniging met een cap op de gemiddelde maximale vergoeding per fte externe inhuur.
De heer Stam (PvdA) volgt de heer Bos in zijn redenering. In zijn beleving is de gemeente Utrecht boven schaal 9 niet onder de 10%. Hij vraagt waarom de heer Bos destijds tegen de motie stemde.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat het een symbolische maatregel is en hij het niet eens is met 10%. Hij heeft de motie mede ingediend in 2015.
Hiermee rondt hij zijn bijdrage af.

De heer Paalman (HORIZON) beseft goed een kleine partij te zijn; ook daarom focust hij zich in deze commissie op enkele kernpunten. Rest hem in te gaan op Veiligheid en Bestuur.
In het kader van veiligheid merkt hij op dat Utrecht over het algemeen een fijne en veilige stad is. Hij ziet dan ook in de Voorjaarsnota dat weinig bezuinigd wordt op het hoofdstuk Veilige Stad; van 17 overbruggingsmaatregelen zijn er slechts vier die terugkeren op de daadwerkelijke Voorjaarsnota. Hij vindt dat goed nieuws.

Utrecht blijft de vierde stad van het land met alle veiligheidsimplicaties die daarbij horen.
Hij ziet dat de criminaliteit zich verplaatst van het fysieke domein naar het digitale. Dat is lastig. Fysiek is voorspelbaar, controleerbaar, tastbaar. Verdachten zijn op straat te zien en zijn eventueel aan te houden. Een digitale verdachte is een pakketje bits en bytes van 1-tjes en 0-letjes van elektrische signalen die aan- of uitstaan. Wie kan daar crimineel gedrag in herkennen en voorspellen? Ook de Utrechtse overheid staat voor deze uitdaging. Zijn partij ziet het als missie om steeds wanneer het over veiligheid gaat, te benadrukken dat deze verplaatsing al gaande is.
Hij hoort positieve dingen. Utrecht gaat jonge hackers gebruiken om de stad digitaal veiliger te maken en hij ziet geen bezuinigingen op dit vlak in de Voorjaarsnota. Hij benadrukt dat het in de Voorjaarsnota niet alleen gaat om bezuinigen; soms gaat het juist om investeren.
Hij vraagt de burgemeester of met deze Voorjaarsnota de stad er digitaal klaar voor is om de stad veilig te houden. Is Utrecht klaar om de burgers te beschermen tegen alle dreigingen die zich in het digitale domein voordoen. Is Utrecht klaar om ondernemers te beschermen tegen dreigingen als corporate phishing, ransomware, social engineering, et cetera. Of moet in deze Voorjaarsnota toch ergens nog op zoek gegaan worden naar een zak geld om dit in orde te maken? Hij krijgt graag een kritische reflectie van de burgemeester.
HORIZON wil een intern IT sterrenteam van de gemeente Utrecht. Bepaalde uitdagingen voor de gemeente Utrecht zijn gelijk aan die van commerciële bedrijven. In alle grote projecten waarin IT enige rol heeft, komt hij hetzelfde knelpunt tegen: capaciteit. IT-ers, en zeker talentvolle starters die net uit de collegebanken komen, worden weggekaapt door grote bureaus. Die komen dan aan het werk bij gemeenten tegen de hoofdprijs. Dat kost de gemeente miljoenen, ruim 14 miljoen is de prognose voor IT-inhuur voor 2024. Ook wanneer de gemeente intern IT-ers in dienst heeft kost dat geld, maar lang niet zoveel als de ruim 14 miljoen die er nu voor staat. Wat hem betreft moet op deze post gesneden worden omdat de gemeentelijke organisatie in een vicieuze cirkel dreigt te belanden. Utrecht blijft achter het net vissen omdat de IT-ers afgevangen worden door de bureaus die de gemeente Utrecht inhuurt. Utrecht kan de eerste gemeente zijn die deze cirkel gaat doorbreken.
Hij vraagt een plan van de wethouder, een plan van mogelijkheden. Hij weet van de wethouder dat de wil er is. Vanuit zijn controlerende taak zegt hij dat het geen tijd is van willen maar van moeten, zo dat in 2024 de overhead die nu zit in die 14 miljoen euro anders te besteden is.
Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen een masterplan te leveren om het intern IT-personeelsbestand in het aankomende jaar flink te laten groeien en dat masterplan de raad te laten toekomen. Hij biedt zijn hulp aan. Hij werkt met IT-starters. Ze hebben het laatste zetje nodig. Wanneer de wethouder deze toezegging niet wil doen, heeft hij voor de tweede termijn concrete vragen om de wethouder tot bewegen aan te sporen.
Zijn puntje van kritiek betreft het zaaksysteem; hij weet dat de raadsbrief onderweg is. Hij vindt het erg zonde; het kost minimaal 1 miljoen. Genoeg geld om al zijn voorstellen voor cultuur, Wonen en mobiliteit te dekken. Hij vraagt of de wethouder de treurnis van HORIZON deelt dat dit geld uitgegeven moet worden aan het onverwachte van het te laat gesaneerde onderhoud van het zaaksysteem. Welke maatregelen zijn genomen om te voorkomen dat er weer een end of life datum van een systeem over het hoofd gezien wordt?

De voorzitter constateert dat hiermee de fracties hun inbreng hebben geleverd. Zij schorst de vergadering en heropent de vergadering voor de beantwoording door het college. De ambitie is om 23.45 uur de vergadering af te ronden; anders zal er geschorst worden om de fietsen uit de fietsenstalling te halen.

De beantwoording
Burgemeester Dijksma beantwoordt de vragen naar categorieën.
Zij bevestigt dat binnen het programma Veilige Stad forse maatregelen zijn voorgesteld. Die zullen pijn gaan doen bij ook VTH. Die gaan ook ten koste van uitvoeringskracht. Het college heeft zich ingespannen om het zo in te vullen dat het al met al verantwoord blijft.
Over de handhaving heeft bijna iedereen gesproken. Zij vindt het sowieso verstandig om dit debat langer en diepgaander te voeren naar aanleiding van de reactie die het college zal geven op het algemene rekenkamerrapport. Aan de ene kant is te zien dat het aantal meldingen en het aantal situaties waarbij handhaving zou kunnen optreden steeds groter wordt. Tegelijkertijd is de gemeente Utrecht niet altijd in staat om voldoende mensen aan te trekken om de vacatures te vervullen. Dat noopt tot een andere manier van nadenken over hoe verstandig om te gaan met het werk. De suggestie die de heer Maas deed om naar al die potjes te kijken, maakt daar zeker onderdeel van uit. Dan gaat het ook om de vraag hoe preventief en repressief in balans te houden met de handhavende taken. Het gaat ook over de vraag wat dubbel gedaan wordt of wat niet meer gedaan zou moeten worden. En het gaat over de vraag hoe op een andere manier effectiever risicogestuurd te handhaven.
De burgemeester is van plan om het hele domein van alle kanten te bekijken, en ook te kijken naar andere steden en wat daarvan te leren is van hoe het daar gaat. Dan wil zij met een integrale reactie en een voorstel naar de raad toekomen.
Als het gaat om de meldingen, betreffen die vooral de scanauto. Daarover zijn twijfels als het gaat om de effectiviteit van de inzet van die auto. Dat betekent niet dat de gemeente niet meer op meldingen reageert. De gemeente gaat het wel anders doen. De burgemeester zal laten terugkomen op hoe de gemeente het anders gaat doen.

Zij gaat in op ondermijnende criminaliteit. Zij betrekt daarbij de beantwoording op schriftelijke vragen. Zij geeft toe dat de suggestie lijkt te worden gewekt alsof dat ook de preventieve kant raakt van de PGA-aanpak. Dat is niet het geval. In dit programma wordt ook gewerkt aan de vergroting van de weerbaarheid van de stad. Daar is het verantwoord iets minder te doen. Daarmee houdt de gemeente de PGA-aanpak overeind. De burgemeester vindt dat heel belangrijk, en zij heeft begrepen ook de raad. Daarmee voorkomt het bestuur op de mensen te gaan bezuinigen. Dit wordt ook gedaan met het naar voren halen van de bezuinigingen op het Wijkveiligheidsbudget aan de materiële kant. Het college kiest liever voor de bezuiniging op de fysieke kant van de zaak.
De heer Van Steeg vroeg hoe het nou kan dat het budget niet op gemaakt is; zij vindt dat op zichzelf een goede vraag. Wanneer wordt vastgesteld dat daarvoor geen aanvragen zijn en er ruim begroot is, is het niet onlogisch om als er dan bezuinigd moet worden als eerste hier iets weg te halen.
De heer Van Steeg (CDA) volgt die redenering. Zijn vraag is waarom het budget niet gebruikt is. Wanneer de ruimte er steeds al was, kan hij het nog steeds niet volgen.

Burgemeester Dijksma merkt op dat dit niet alleen voor de raad een belangrijk thema is, ook voor haarzelf. Het antwoord op de vraag van de heer Van Steeg is niet gemakkelijk te achterhalen; uiteindelijk wordt ook gereageerd op verzoeken die vanuit de wijk zelf komen en waarschijnlijk toen het geld er ook was er iets ruimer werd begroot dan wellicht strikt noodzakelijk. Sommige problemen worden via andere potjes opgelost. Niet alles wat nodig is, hoeft via dit budget.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dit nog steeds goed te volgen; het frustrerende hiervan is dat wanneer de financiële druk heel hoog wordt, er plotseling geld is. Hij vindt het een vreemd verhaal richting de raad.
Burgemeester Dijksma merkt op dat het in ieder geval een eerlijk verhaal is. Zij hecht daar het meest aan. Wanneer een tijdlang budget niet worden aangesproken is het meest logisch om die naar voren te schuiven. Daarmee is het niet terecht de wijkveiligheid te kwalificeren als niet van groot belang voor het programma waarmee het college bezig is. Het college doet er juist enorm veel aan, maar misschien niet per se via deze begrotingspost.
De heer Stam (PvdA) heeft de schriftelijke vragen er ook bij gepakt over de persoonsgebonden aanpak. Aan de ene kant zegt de beantwoording dat de inzet onverminderd doorgaat. Tegelijkertijd zit daarin de waarschuwing dat cofinanciering lager kan uitvallen en dat dan de PGA niet zeker is. Hij vraagt hoe hij de twee antwoorden moet lezen.
Burgemeester Dijksma antwoordt: als een beetje een winstwaarschuwing; dat de raad voortaan van dat budget moet afblijven.
De heer Stam (PvdA) vraagt of er dan wel zekerheid is dat de huidige bezuiniging die al is ingeboekt in die zin niet negatief uitpakt op de huidige PGA.
Burgemeester Dijksma antwoordt garanties altijd tot de voordeur te kunnen geven. Zij weet nooit zeker hoe een nieuw kabinet met al toegezegde budgetten wenst om te gaan. Dat kan ook andere redenen hebben dan gedragingen aan de kant van de gemeente. Zij wil daarin voorzichtig zijn. Zij heeft nu geen reden aan te nemen dat dit op het spel staat; hiervoor is ook cofinanciering gekregen. Duidelijk is wel dat risico's gelopen worden wanneer verdergegaan wordt op dit pad. Ook als het gaat om cofinanciering.
Zij gaat in op Burgerzaken. Mevrouw Meerding gaf een winstwaarschuwing op het wijkcentrum Vleuten De Meern. Ook hiervoor geldt dat het college in de breedte gaat kijken naar de hele dienstverlening. Daarbij zal het college een aantal van de argumenten die gegeven werd aan de kant van de raad zeker meenemen: het gemakkelijker bereikbaar zijn voor bepaalde groepen, ook voor de stad goed bereikbaar zijn, en efficiëntie. Zij kan niet op voorhand zeggen dat het open blijft en dat het zo blijft als het is. Zij heeft goed gehoord wat is gezegd door de commissie. Zij doet de suggestie het oordeel nog even op te schorten tot er een uitgewerkt voorstel ligt. De moeder van de burgemeester zei ooit: “nooit huilen voordat je geslagen wordt”. Dat zou in dit verband ook een wijze gedachten kunnen zijn. Als er dan wel een voorstel in zit dat de raad niet bevalt, is dat er uit te amenderen.
Mevrouw Meerding (VVD) is over het algemeen best bereid geduldig te zijn. Zij licht toe dat deze vragen van de VVD niet uit het niets kwam. In de stukken werd gezegd dat gekeken gaat worden naar efficiëntie en of locaties te sluiten zijn. Dan wordt er geen enkele locatie bij naam genoemd, behalve het Wijkservice Centrum Vleuten De Meern. Dat doet haar vermoeden dat die bovenaan het lijstje staat. Zij vraagt de burgemeester of dat niet het geval is; kan de burgemeester haar geruststellen?

Burgemeester Dijksma bevestigt dat het Wijkservicecentrum Vleuten De Meern genoemd wordt en dat dat niet alleen goed nieuws is. Dat geeft zij mevrouw Meerding na. Dat gaat over meer dan alleen de dienstverlening die daar plaatsvindt en hoe daarmee is om te gaan. De burgemeester herhaalt haar vraag af te wachten totdat de plannen er liggen. Zij herkent een aantal argumenten die mevrouw Meerding noemde. Zij zou het unfair vinden het nu uit te sluiten; dat is eigenlijk wat mevrouw Meerding van haar vraagt.
Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de huwelijksleges. Zij licht toe richting de heer Van Steeg dat dit voortvloeit uit wat de raad eerder met de nota 100% Kostendekkendheid Leges heeft uitgesproken; het college doet wat de raad in meerderheid heeft gevraagd. Zij noemt in dit verband ook de inflatie. Bovendien betreft datgene wat in de nota staat de eenvoudige huwelijken; dus niet die op de dure buitenlocaties.
Zij gaat in op Global Calls. De heer Dekkers vroeg daarvoor aandacht. Burgemeester Dijksma bevestigt dat het pijnlijk is dat de gemeente daarmee niet door kan gaan. Daarmee is het ook *adel verplicht* voor het voltallige bestuur. Dat betekent eigenlijk dat zowel het stadsbestuur als de raad in gemeenschappelijkheid de SCG's gezamenlijk moet voorleven en daarvan veel werk moeten maken. Zij ziet zeker mogelijkheden om dat te blijven doen. Zij hoopt dat de partners in de stad dat ook doen, maar niet meer via deze subsidieroute.
De burgemeester dankt de commissie voor alle mooie opmerkingen die breed gemaakt zijn in het kader van de aanpak van straatintimidatie waar het gaat om de inzet van BOA's op het wetsvoorstel. Zij noemt in dit verband mevrouw Rajkowski; zij heeft dit ooit in gang gebracht. Het succes heeft vele vaders en moeders.
Naar wat de burgemeester weet is het niet mogelijk om het aantal BOA's uit te breiden op basis van de wet; deze wet is ingegaan vanaf 1 juli. Die is specifiek gericht op dit type problematiek. Daarmee is de pilot ingekaderd door justitie. De burgemeester sluit niet uit dat dit in de toekomst te verbreden is. Dan kan dat niet op basis van het wetsvoorstel.
De heer Şimşek (DENK) bevestigt dat de wet alleen gaat over seksuele straatintimidatie. Andere zaken zoals discriminatie, groepsbelediging, zijn al strafbaar. Hij stelde zijn vraag meer gericht op wetten die er al liggen om deze proef al uit te breiden naar andere vormen van straatintimidatie. Andere vormen van straatintimidaties zijn wel degelijk aanwezig in deze stad.
Burgemeester Dijksma bevestigt dat die behoefte om er goed op toe te zien er is in de stad. Dat heeft de raad ook meegegeven in een bredere aanpak Straatintimidatie. Daar zit hij ook vol in. Haar advies zou zijn deze pilot eerst een succes te laten worden; wanneer dat succes daar is, heeft hij een betere titel om op jacht te gaan naar eventueel andere gronden om binnen dit thema iets meer te doen.
De heer Şimşek (DENK) vraagt of de burgemeester in dat kader kan toezeggen dat wanneer de raad een terugkoppeling krijgt over hoe deze pilot is gelopen, expliciet te vermelden hoe dat naar andere vormen van straatintimidatie mee te nemen is.
Burgemeester Dijksma wil dat zeker verkennen. Dat kan ook leiden tot een negatief oordeel. Zij sluit niet uit dat zij mogelijkheden gaat zien.
Met betrekking tot femicide merkt de burgemeester op dat het een heel goed voorstel is; zij ontraadt dit op te nemen in de agenda van straatintimidatie. Dan verwatert de aanpak. Dit thema is het meest geschikt om te koppelen aan huiselijk geweld. Dit is daarbinnen het grootste probleem. Zij neemt het op zich om met wethouder

Eerenberg hierover te spreken over hoe daarmee iets te kunnen. De raad heeft daarvoor nog geen dekking.
Dekking ontbrak ook bij motie 35. Het college is daarop streng geworden. De gemeente beschikt niet over het geld. Zeker met alle extra verkiezingen die ook uit de reserves moeten komen, krijgt de gemeente ook 0 euro vanuit Binnenlandse Zaken. Zij lobbyt voor een vergoeding. Zij zegt: steeds wanneer in Den Haag het huwelijk verbroken wordt, betalen de gemeenten de rekening. Zij vraagt de raadsleden daarop discipline te zetten. Dat betekent dat er ook geen geld is voor voorbedrukte borden. Dat geld is er niet. Wanneer iemand daarop iets wil, vraagt zij een voorstel met dekking.
De heer Koning (D66) vindt dit een moeizame stellingname precies op dit onderwerp. De gemeente Utrecht moet de verkiezingen zelf bekostigen. Wanneer de raad kaders stelt aan hoe de verkiezingen te organiseren, moet dat mogelijk zijn.
Burgemeester Dijksma antwoordt bevestigend. De raad kan dat. Maar dan moet de raad daarbij een budget leveren.
De heer Koning (D66) merkt op dat de burgemeester daarbij zelf al aangeeft dat het budget er niet is, ook voor de rest van de verkiezingen. Dan geldt dat toch ook voor elk kader dat daarin gehanteerd wordt?
Burgemeester Dijksma licht toe dat de verkiezingen die uit de lucht komen vallen ingeboekt worden als een tegenvaller. Dat mag zij niet doen met een extra motie, een wens vanuit de raad. Dat zijn de spelregels.
Zij vervolgt met in te gaan op de vragen over de video deurbel. Zij heeft richting de heer Koning een folder van de politie doorgeappt waarin de politie uitlegt aan burgers hoe dat verstandig is te doen. Dat terechte aandachtspunt is hiermee belegd.
Over de raadstoets Veilige Stad zet de burgemeester uiteen dat de raadstoets op zichzelf met de aanbevelingen die gedaan zijn, prima is. Het college laat dat liever gelijk oplopen met de verantwoording uitvoering Veiligheidsagenda in plaats van weer een separaat traject via de jaarstukken te organiseren. Ook dat is een efficiency slag die het bestuur gezamenlijk maakt; voorkomen moet worden dat zaken dubbel of via andere routes gedaan worden.
De heer Dekkers (GroenLinks) is verbaasd over het antwoord omdat juist in de brief staat dat de aanbevelingen opgepakt worden bij de evaluatie; zijn punt is dat er een suggestie lijkt te zijn dat de aanbevelingen niet zouden stroken met het idee dat de jaarstukken dunner moeten worden terwijl de aanbevelingen juist gericht zijn op *de jaarstukken inhoudelijk sterker en beter leesbaar maken*.
Burgemeester Dijksma begrijpt hieruit dat college en raad daar nog naar moeten kijken. Het gaat wat haar betreft ook over het momentum en wanneer het college op welke manier zich verantwoordt via welk traject. Zij vindt dit een lastige. Dit zit in de ambtelijke finesses van de techniek. Zij verwacht niet dat met het over en weer uitwisselen van informatie, de oplossing gevonden wordt. Zij voelt zich onthand in deze discussie.
De heer Dekkers (GroenLinks) begrijpt dat en stelt voor buiten de vergadering om hierover van gedachten te wisselen.
Burgemeester Dijksma lijkt dat een uitstekende gedachte.
Zij gaat in op de vragen over de koffieshops. Zij begrijpt de wens. Zij wil wel precies blijven ook op het gebied van dit beleid en op het aanwijzen van gebieden waarvan zij goed kan onderbouwen waarom dat hier tijdelijk nodig is. Wanneer dit uitgespreid wordt over hele stadsdelen, ontbeert voor haar de argumentatie.

De heer Şimşek (DENK) brengt zijn visie met betrekking tot de leefbaarheid in wijken onder de aandacht om deze wijken te ontzien van koffieshops. Dit zijn de risico's waarover de burgemeester in haar brief ook schrijft.
Burgemeester Dijksma merkt op dat het college vrij precies bezig is met het uitzoeken van waar de koffieshops wel te plaatsen zijn. Er zijn locaties in beeld die veel minder kwetsbaar zijn. Zij wil niet op voorhand hele wijken uitsluiten. Daarvoor is een betere onderbouwing nodig.
De heer Şimşek (DENK) vraagt welke onderbouwing de burgemeester nodig heeft.
Burgemeester Dijksma licht toe dat dat te maken heeft met hoe tot een dergelijke conclusie te komen; het gaat om een optelsom van meldingen, van bestuurlijke rapportages van de politie, van kluitjesvoetbal op kleine gebieden met heel veel incidenten tegelijk. Dat is dan als bewijslast achter de hand. De burgemeester licht toe dat het nagenoeg onmogelijk is om dat op die manier te doen voor hele wijken. De besluiten die genomen zijn, zijn gebiedsgericht en zijn onderbouwd met casussen. Het wordt ingewikkeld om dat uit te smeren over een hele wijk.
De burgemeester is het niet eens met BIJ1 over boetes voor buitenslapen; boetes worden nooit zomaar gegeven. Mensen krijgen altijd eerst een waarschuwing. Mensen krijgen ook een verwijzing naar een zorgtraject. Zij wil voorkomen dat de handelingscapaciteit van BOA's wordt ontmanteld. De burgemeester benadrukt dat er echt iets aan de hand is als boetes worden uitgedeeld.
De heer Şimşek (DENK) vindt dat BIJ1 terecht vroeg naar de boetes omdat buiten slapers die boetes vaak niet kunnen betalen. Dat leidt dan tot aanvullende problemen. Hij vraagt de burgemeester daarop specifiek in te gaan.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat dat geen reden kan zijn om op voorhand te kiezen voor een andere benadering. Op die manier wil zij niet omgaan met de rechtsmiddelen. Wanneer iemand een boete niet kan betalen, is dat op enig moment een feit. Zij noemt het voorbeeld van de arbeidsmigranten die overdag werk hebben en het geld wel hebben. Niet iedereen is altijd zielig.
De heer Şimşek (DENK) spreekt vooral over hele kwetsbare mensen, verslaafden bijvoorbeeld. Dan is de route van de repressie niet altijd de beste. Hij vraagt of de burgemeester dat ook van mening is.
Burgemeester Dijksma deelt die mening. Zij herhaalt het door haar geschetste traject voordat overgegaan wordt tot het geven van boetes.
Mevrouw Beekmans (BIJ1) merkt op dat de getallen die zij ambtelijk heeft gekregen niet op deze manier zijn opgesplitst; die laten slechts buitenslapers zien die beboet worden omdat ze buiten slapen. Zij vraagt of de burgemeester in staat is om deze getallen opgesplitst te krijgen. Of minimaal welk gedeelte van de buitenslapers een waarschuwing heeft gekregen, en welk gedeelte ervan de eerste keer beboet is.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat niet te zullen doen. Mensen krijgen altijd eerst een waarschuwing, altijd. Dat is de standaard aanpak. Pas wanneer de betrokkenen gedrag vertonen dat een boete rechtvaardigt, krijgen ze nadat ze doorverwezen zijn een boete. Zij kan de gegevens niet opsplitsen. Het ambtelijk apparaat is al overbelast.
Mevrouw Beekmans (BIJ1) stelt dat ze het schrijnend vindt dat de gemeente geld wil halen over de rug van deze kwetsbare groep. Deze mensen denken nergens anders aan dan aan overleven. Zij betreurt het antwoord van burgemeester.
Burgemeester Dijksma vindt het erg dat mevrouw Beekmans denkt dat de gemeente hier geld wil weghalen. Zij benadrukt dat deze boetes niet worden gegeven om geld op te halen. Met deze boetes wordt een grens gesteld. De gemeente ziet deze

mensen niet als een verdienmodel. Zij neemt afstand van het oordeel van mevrouw Beekmans.
Mevrouw Beekmans (BIJ1) begrijpt dat de burgemeester en zij duidelijk van mening verschillen en merkt op het interessant vinden dat grenzen gesteld worden bij mensen wier wereld al zo klein is. Zij wil dit gezegd hebben.
Burgemeester Dijksma begrijpt dat en is van mening dat dit geen rechtvaardiging kan zijn om andere mensen bijvoorbeeld agressief te benaderen.
De heer Stam (PvdA) wil dit inzichtelijk maken. Hij vraagt of er geen andere handhavinggrond is binnen de APV voor buiten slapen. Of is buitenslapen nodig om op te treden? Wanneer het gaat om aanstootgevend gedrag, overlastgevend gedrag, verbaal geweld, alcoholmisbruik, is dat ook in de APV belegd. Hij vraagt of deze specifieke casus per se nodig is. Of is een andere handhavinggrond in stelling te brengen?
Burgemeester Dijksma houdt het voor mogelijk dat iemand op meerdere titels tegelijk een boete krijgt. Zij vermoedt dat het heel vaak het geval is.
Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op het thema duidelijke taal. Zij bevestigt dat het college daarvan is. Dit betreft een richtlijn. Dat is een lopend programma voor de gemeente.
De heer Paalman noemde heel veel verschillende doelgroepen in het kader van digitale veiligheid. Haar wedervraag is waarom de gemeente voor elke ondernemer in de stad moet zorgen dat hij of zij digitaal veilig is. Dat is ook een verantwoordelijkheid van de doelgroep zelf. Het gaat hierbij ook om het maken van politieke keuzes waarop in te zetten.
De heer Paalman (HORIZON) had begrepen uit een van de stukken en noemt “digitale stad” dat dit wel de ambitie is van het college om ook voor ondernemers pro actief op te treden onder het motto dat de gemeente het liever zelf doet dan dat criminelen het doen en dat het dan te laat is.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat het college dat ook doet. Er zijn programma's waarin de gemeente samenwerkt met ondernemers. De ondernemers zijn een van de targets in het programma van digitaal veilig maken. De gemeente gaat het niet allemaal zelf doen voor de ondernemers. Het gaat om samenwerken, de gemeente biedt zaken aan. De gemeente neemt daarmee niet de hele verantwoordelijkheid over.
De heer Paalman (HORIZON) kan daar prima in komen. Het lijkt hem wel mooi wanneer de gemeente de ambitie houdt. Hij denkt hierbij vooral aan kleine ondernemers.
Burgemeester Dijksma stelt voor hierover verder te spreken bij het uitvoeringsplan Digitale Veiligheid.
De ChristenUnie sneed het videobellen aan. Deze vraag is vanochtend beantwoord door wethouder Voortman.
Hij sprak nog over het betrekken van cafés en andere ondernemers bij het veilig houden van de stad. De burgemeester antwoordt dat de gemeente dat in de breedte al doet. Hiermee rondt zij haar beantwoording af.

Toezeggingen
- Er komt in Q4 2024 een integrale reactie op de gevolgen van de bezuinigingen op handhaving in samenhang met het Rekenkamerrapport daarover.
- Bij de Voortgangsbrief over de aanpak van de straatintimidatie met terugkoppeling op het verloop van de pijlers, komt er een reflectie op de vraag of deze aanpak ook uit te breiden is.

Wethouder Oosters gaat in op de vragen over het Initiatievenfonds, op Samen Stad Maken en op het burgerberaad. Haar streven is alle vragen daarmee te dekken.
Zij bevestigt dat voorgesteld is om 25% te bezuinigen op het Initiatievenfonds. Dat is ontzettend pijnlijk. De pijn op dit thema wordt enigszins verzacht door de investeringen op de Buurtagenda's die in dit coalitieakkoord zijn gedaan. Het college wil samen met fondsen en bedrijven nagaan hoe dat gat wellicht is op te vullen. De wethouder benadrukt dat het te vroeg is om conclusies te trekken die de Partij voor de Dieren deed, nu ook weer in deze commissie. Het is zeker goed om de effecten van de bezuinigingen in de gaten te houden. Het college zal de voorstellen die vanuit de raad gedaan worden met interesse bekijken en beoordelen op haalbaarheid.
De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vraagt uitleg op dat het te vroeg is om die conclusie te trekken; door 25% in te leveren, zullen 25% minder initiatieven genomen worden, dus een kwart minder groen, leefbaarheid et cetera.
Wethouder Oosters licht toe dat het college denkt dat het mogelijk is om andere partijen in de stad aan te wakkeren om mee te doen met het initiatief, en na te gaan welke aandacht te krijgen is van private partijen. De wethouder ziet nog niet meteen het effect zoals de heer Van Heuven zich dat nu voorstelt. Dit zal gewoonlijk gemonitoord moeten worden. Die monitor zal zeker plaatsvinden.
GroenLinks ging in op de mogelijkheden om ervoor te zorgen dat het Initiatievenfonds niet te snel wordt uitgeput. De wethouder bevestigt dat daarvoor vroeg in het jaar keuzes gemaakt moeten worden. Zij vindt de suggesties van de heer Dekkers mooie. Het college zal eerst allerlei opties in beeld moeten brengen om daarna een keuze te maken. In de aankomende periode worden daarom verschillende opties verkend, zoals aangegeven in de raadsbrief Initiatievenfonds van 24 mei, informeert het college de raad voor het einde van 2024 over de uitwerking daarvan. Daarin zal het college de suggesties van de heer Dekkers meenemen.
Met betrekking tot Samen Stad Maken deelt de commissie haar zorgen over de bezuiniging. De wethouder begrijpt die zorgen. In de commissiebespreking over de nota, is nog niet precies bekend hoe de bezuiniging zal uitwerken, maar het zal zeker effect hebben op de snelheid waarmee het college de doelen wil bereiken, bijvoorbeeld in het aantal trainingen aan medewerkers van de gemeente om zo uiteindelijk de cultuurverandering voor elkaar te krijgen. In ieder geval blijft wat GroenLinks hierover zei, staan: samenwerken met de stad is niet alleen iets van de afdeling Participatie; dat gaat breder en daaraan wordt gebouwd. Dit brengt het college in beeld voor de raad om uiteindelijk te proberen te zorgen dat de zorgen van de PvdA over een groter wordende afstand geen realiteit zal worden.
De vraag van het CDA ging over de zichtbaarheid van het stadskantoor in de wijk. Dan gaat het in de ogen van het college niet per se over fysieke wijklocaties; het gaat het college bij Samen Stad Maken om een andere manier van werken, voor bijvoorbeeld projectleiders en beleidsadviseurs, dat zij meer ter plekke aanwezig zijn, bijvoorbeeld vaker in een winkelcentrum. Bij de behandeling van Samen Stad Maken stemde de raad in met het amendement om het leidend principe over meer het stadskantoor uitgaan, uit te gaan werken, zoals al gezegd door de heer Stam. In de beantwoording gaf zij al aan dat het wat haar betreft breder gaat dan alleen ambtenaren van de afdeling Ruimte. Het college zal dit in de gaten houden.
De specifieke vraag van Student & Starter ging over de online participatie en het bereiken van jongeren. De wethouder bevestigt dat de bezuiniging inhoudt dat onder andere structureel extra budget voor online participatie vervalt. Maar de gemeente

heeft in 2024 en 2025 met extra geld, online participatie een stap verder gebracht. Dat gaat het college zeker doen door bijvoorbeeld DenkMee te verbeteren.
De Partij voor de Dieren en VOLT refereerden in hun bijdrage aan het Burgerberaad; de wethouder benadrukt dat het Burgerberaad niet wegbezuinigd is. Zij zet uiteen dat er nooit structurele middelen zijn geweest voor het organiseren van burgerberaden. Tot haar geluk kan het organiseren van een burgerberaad ook incidenteel, en houdt het college de kans op verschillende onderwerpen in de gaten in de komende tijd. Het college zal de raad informeren in Q3. Die brief heeft de wethouder al eerder toegezegd. In de brief schetst het college een beeld van de mogelijke onderwerpen, resultaten van gesprekken met Utrechters hierover, onder andere op straat maar ook bij het bewonerspanel en zij schetst de knelpunten en de kansen die het college ziet voor de financiering van het Burgerberaad. Ook die kan de raad van het college verwachten. Hiermee rondt de wethouder haar beantwoording af.

De voorzitter constateert dat er geen gemiste vragen zijn. Zij vraagt of er behoefte is aan een tweede termijn en zij verneemt dat die in niet is.

Wethouder Streefland begint haar beantwoording door in te gaan op de vragen over P&O. Zij begrijpt dat dit onderwerp nu in deze tijden van bezuiniging een stevig onderwerp van gesprek is.
De VVD ging in op de groei van het aantal ambtenaren en hoe dat te gaan doen in relatie tot de bezuinigingen. De wethouder bevestigt dat de organisatie in de afgelopen vijf jaar gegroeid is van 10 fte per 1000 inwoners naar 14 fte per 1000. Dat heeft onder meer te maken met extra taken, en extra wensen, coalitieambitie maar ook wensen vanuit de raad. De wethouder vraagt de commissie niet te onderschatten wat de invloed is van de context van de huidige tijd. Ooit is begonnen met de Jeugd-Wmo decentralisatie, de crisis in de Oekraïne, de coronacrisis, de toeslagenaffaire, inbesteding van beveiliging, van de WOB naar de WOO heeft geleid tot veel meer mensen die aangenomen moesten worden, de extra opvang van groepen in de stad en de Europese wetgeving op het gebied van IT. Dan gaat het om ongeveer 13 wetten en die leiden allemaal tot meer taken die de gemeente moet doen. De wethouder noemt onder andere de IA en de NIS2, et cetera. Het college moet die vormgeven in het ambtenarenapparaat. De wethouder bevestigt dat onder de verschillende besparingsvoorstellen die er ook zijn vanuit de UBA ook personeelsbudgetten zitten. Ook daar zal worden geslonken. Wanneer ergens mee gestopt wordt, gaan de werkzaamheden door.
Ook richting de hervormingen kijkt het college scherper naar de eigen organisatie; VOLT vroeg daar ook naar - de wethouder bevestigt dat de gemeente gebruik maakt van de managementletter van de accountant. Zij geeft als voorbeeld daaruit wat te centraliseren is. Waarop is versterking nodig? Financiën, juridische zaken. Het college doet dat ook. Dan gaat het ook om vragen over wat effectiever te doen is. De wethouder zegt minder overleggen, minder visie, wel goede uitvoering. Dat zijn gebieden waaraan het college denkt. Hierin zitten ook cultuuraspecten; die neemt het college zeker meenemen.
De heer Maas (VOLT) vroeg specifiek naar het schrappen van managementlagen.
Wethouder Streefland antwoordt dat zij daarop komt in haar beantwoording.
Het college kijkt ook naar de noodzakelijke bovenwettelijke taken; de Utrechtse FLUX - wat is daarvan echt nodig? Wat kan de gemeente niet meer doen of aan een ander overlaten? Dat zal een reductie tot gevolg hebben van personeelsbudgetten.

Het college kijkt met wijsheid en waakzaamheid naar deze behoorlijk grote bezuiniging, 25 hervormingsbezuinigingen. Daarvoor is iets meer de tijd. Het college wil niet te snel tot handelen overgaan, maar continu verbeteren en taken verminderen waar de taken niet nodig zijn. Het Gemeentefonds is te complex geworden; daarop kan dan niet bezuinigd worden bij Financiën.
Terug naar 2014; destijds was er een eerdere bezuiniging. Dat heeft geleid tot managementlagen die er tussenuit gingen. Maar ook tot digitalisering en archivering. De gemeente had destijds geen vet op de botten. Dat is nog steeds voelbaar. Het college wil slimme keuzes maken. Het college zal de raad daarin meenemen.
De heer Maas (VOLT) merkt op dat dit niet de signalen zijn die hij krijgt. Zijn fractie heeft hierover andere ideeën. Hij vindt 25 directies op de gemeentelijke organisatie heel veel. Hij begrijpt ook dat er een logica in zit rondom thema's zoals juridische zaken om dat afzonderlijk te doen. Dat neemt niet weg dat het aantal management-lagen onverminderd hoog blijft. Hij vraagt wat de wethouder daarvan vindt.
Wethouder Streefland focust zich nu in haar beantwoording op de inbreng van VOLT. Het gaat om een organisatie van ruim 5000 medewerkers; de vraag is te stellen of dat aantal groot is of niet - daarboven zit de concerndirectie. Het college kijkt daarbij ook naar een benchmark. Berenschot zegt dat de span of Control altijd 1 op 19 zou moeten zijn. Misschien is het dan goed om te weten dat op dit moment veel leidinggevenden een span of control hebben van 1 op 30 tot soms 40. Dat is de concrete situatie. De opmerking dat het minder zou kunnen, moet ergens op gestoeld worden. Het college zal de raad daarin goed meenemen.
De commissie spreekt onder meer over ziekteverzuim. De wethouder vindt dat te-recht. Dat zit soms ook hierop. Dat zit soms ook op het omvallen van leidinggeven-den. Er kan niet per se bij voorbaat gesteld worden dat er teveel leidinggevenden zouden zijn. In het kader van werkdruk en verzuim is voldoende personele aandacht van de leidinggevende belangrijk.
De wethouder gaat terug met haar beantwoording op de inbreng van de VVD en gaat in op de vragen over Handhavingdossier. De procedures van bezwaar en beroep richting de rechtbank hebben momenteel een doorlooptijd van 2-3 jaar. De Raad van State afdeling Rechtbank heeft te maken met achterstanden. Momenteel lopen er nog 42 zaken. Het lijkt de wethouder goed om de raad voor het reces de eerder toegezegde brief te doen toekomen. Er zijn ook schriftelijke vragen gesteld en de wethouder zal die bij de brief betrekken. Dan heeft de raad in beeld hoe het college zich worstelt door het dossier en daar ook weer bovenop komt. De ervaring in de afgelopen jaren leert het college dat veelvuldig wordt geprocedeerd in het Handha-vingdossier tot de hoogste instantie. De wethouder spreekt dan over één persoon. Wanneer het college door de WOO verzoeken heen is, komen er weer nieuwe.
Ter illustratie zet de wethouder uiteen dat het verloop van het moederbesluit van de handhaving, het college in 2022 de beslissing nam op bezwaar. In mei 2023 deed de rechtbank daarop uitspraak. Het college verwacht nog niet dat het voorbij is. De raad zal zo snel mogelijk voor het reces worden geïnformeerd over dit dossier.
Mevrouw Meerding (VVD) vreesde al dat het in de doorlooptijden zou zitten. Toch verbaast het de VVD dat ieder jaar hetzelfde bedrag wordt opgenomen aan juridische kosten, terwijl ook te zeggen is dat er op enig moment een stuk is ingediend en dat er dan een lange wachttijd is totdat de zitting wordt ingepland en dat dan geen kosten worden gemaakt in principe. Zij vraagt of gekeken is naar hoe dit reëel te begroten is.

Wethouder Streefland zet uiteen dat dit wel gedaan is, ook op basis van een eerdere ervaring. Dit dossier loopt al vanaf het begin van 2019. Het college komt nu aan de voorkant. Sinds afgelopen kerstvakantie liggen er in twee dagen 9 WOO-verzoeken. Die hebben heel veel impact op de organisatie om een en ander uit te zoeken. De wethouder zou heel graag willen dat het college dat beter kon begroten en beter kon plannen van wat nodig is. Tot nu toe is dat in dit dossier nog niet het geval. De wethouder verzekert de commissie dat het college er strak op zit.
De heer Paalman (HORIZON) heeft wel eens gestruind door het intranet van de gemeente; hij begrijpt het werk dat komt kijken bij een WOO-verzoek. Hij vraagt of er tools zijn om hierop automatisering toe te passen en het gemakkelijker te maken; hij kan zich voorstellen dat de computer de organisatie kan helpen.
Wethouder Streefland antwoordt dat dat absoluut het geval is. Dat wordt gedaan bij de Regeling Risicovolle Projecten waarover de raad op de hoogte gehouden wordt over Informatie op Orde. Daarop is een AI tool in te zetten. Het zit ook op mensen en processen: wat wordt opgeslagen; dat is design aan de voorkant - wat moet opgeslagen worden en wat niet. En dat zit ook op een andere manier leren werken van werknemers. Dat is absoluut een kans omdat dan ook niet een WOO-team enorm uitgebreid moet worden. Het college is nog niet zo ver, maar hiermee wel bezig.

Zij gaat in op kostenbesparing door efficiënter te werken; het college kijkt naar een veelvoud van onderwerpen die onder deze noemer valt. Dan gaat het over externe inhuur en het proces daarvan optimaliseren, de checks and balances, wanneer is het nodig en is het echt nodig? Scherper sturen op verzuim – de heer Bos heeft een goede aanleiding gegeven met zijn betoog om daarover door te praten. Automatisering maar ook standaardisering van werkprocessen en planningsoptimisme. Het college denkt aan dit soort zaken bij effectiever en slimmer werken. Daarbij gaat het ook om minder overlegstructuren ook dat hoort bij slimmer werken. Het college informeert de raad nader bij de programmabegroting; dat is eerder dan in Q1 2025. Daarbij geeft het college de zoekrichting en de bandbreedtes aan en legt het college bij de Voorjaarsnota 2025 concrete hervormingsvoorstellen voor omdat verder onderzocht kon worden wat nu werkt: wat zijn de bezuinigingsbandbreedtes? Die liggen dan ook voor bij de besluitvorming. De wethouder kan zich voorstellen zoals bij de hervormingsbezuinigingen Jeugd en Sociaal Domein dat het college de raad tussentijds informeert met ook een technische sessie en ook met een brief over hoe het loopt, tussen de Programmabegroting en de Voorjaarsnota. De wethouder geeft aan dat dit een toezegging is. Zij verwacht dat dit in Q1 2025 zal zijn, in februari. Dit vraagt onderzoek naar de dingen die nodig zijn ten behoeve van de bezuiniging.
GroenLinks sprak over de overgang van het zaaksysteem; hoewel zoals gemeld er onzekerheden zitten in de vervanging, gaat het vooralsnog conform plan in tijd zoals gezegd. De realisatie heeft grote prioriteit binnen de gehele organisatie. De realisatie wordt nauwgezet vervolgd. Voorbereidingen worden getroffen. Mocht het oude zaaksysteem toch niet beschikbaar zijn, is de vraag hoe dan zo goed mogelijk de dienstverlening continueren.
Overigens merkt de wethouder op dat het gelukt is om alle DigiD formulieren te vervangen die vervangen moesten worden. Hieraan is heel hard gewerkt. Kort na het reces stuurt het college de toegezegde brief over de evaluatie over hoe het college in deze situatie terecht is gekomen. Dit is geen toezegging omdat de brief al is toege-

zegd. Deze informatie geeft de wethouder naar aanleiding van de vraag van de heer Paalman van HORIZON.
Blijven investeren in Werken 3.0 en de oproep om daarmee sober om te gaan van de Partij voor de Dieren; de wethouder zet uiteen dat met de uitvoering de inrichting van het kantoor stapsgewijs wordt aangepast om de verschuiving mogelijk te maken van de klassieke kantoorfunctie naar ontmoeten, videobellen, hybride, en vergaderen en naar het beter faciliteren van samenwerken. Dan komen er meer werkplekken op een andere manier waardoor minder externe locaties gehuurd hoeven te worden. Het college doet dat op een manier dat de materialen die er zijn, worden hergebruikt. De wethouder noemt hier herstofferen tot aan het niveau van het tapijt. Hetzelfde geldt voor de devices; wanneer mensen iets nieuws moeten hebben, wordt eerst gekeken naar wat er nog is. Ook wordt gekeken en lichtarmaturen met het doel ze langer mee te laten gaan. Sober en circulair staat flink voorop met als uiteindelijke doel dat de gemeente niet extern hoeft uit te breiden en dat zij het intern beter organiseert.

De wethouder gaat in op “de reis naar plantaardig”. Zij bevestigt de verhouding 20% dierlijk en 80% plantaardig. Dat heeft ook geleid tot de verdere reis. Daar blijft het bij op dit moment. Dit is de uitkomst van de pilot. Het college wil dat graag zo houden.
De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vraagt of dit het eind van de reis is; een pilot impliceert dat er meer komt.
Wethouder Streefland zet uiteen dat de pilot inhield dat er verder gezocht werd; destijds was het 90 : 10. Dat leidde direct tot een reductie of vermindering van mensen die gebruik maken van de kantine. Uiteindelijk is het college uitgekomen op de verhouding 80 : 20. Dat houdt het goed in balans. Er blijven genoeg bezoekers komen. De catering heeft goede omzet. Deze verdeling zal zo blijven.
De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vraagt of het college hier nog meer initiatieven onder gaat scharen.
Wethouder Streefland antwoordt dat het college de balans vooralsnog goed vindt. Daarin laat het college zien dat plantaardig belangrijk is: 80% en dat ruimte geboden wordt aan mensen die niet van plantaardig zijn. De wethouder herhaalt de conclusie van het college.

De voorzitter onderbreekt de vergadering om mensen de gelegenheid te geven hun fiets uit de fietsenstalling te halen.

Heropening van de vergadering en voortzetting van de beantwoording
Wethouder Streefland gaat in op de inbreng van de PvdA over anders omgaan met externe inhuur. Zij bevestigt dat vorig jaar de motie 294 is aangenomen, met het streven naar maximaal 10% inhuur in de bezetting per 2025. Het college heeft met de raadsbrieven van september 2023 en maart 2024 aangegeven dat het college stuurt op het realiseren van dit maximum. Daarbij is ook gezegd dat het voor sommige afdelingen nog een hele uitdaging is vanwege de aanhoudende krappe arbeidsmarkt en het hoge ziekteverzuim. Dat heeft zeker de aandacht van het college. Het is zeker een van de draaiknoppen in het licht van de hervormingsbezuinigingen. Het college zal de raad daarover verder informeren.
Uthiek wordt niet afgeschaft. Dat moet wellicht kleiner vanaf 2027; dat is het voorstel van het college. Er zijn nieuwe interne richtlijnen opgesteld om daarmee om te gaan. De wethouder zegt “de skope van high impact Uthiek-assesments” - dus niet op alle digitalisering initiatieven, maar echt gericht op goed kiezen en prioriteren en daar

waar het grootste risico zit. En het verkennen van een integrale toets op Uthiek. De privacy en AI. Daarmee wil het college de impact van de bezuinigingen zoveel mogelijk beperken.
Gevraagd is of de Diversiteit en Inclusie geborgd zijn; de wethouder zet uiteen dat het de bedoeling is het bestaande programma van Inclusie en Diversiteit per 2027 de activiteit te beleggen in de lijn. Dat wordt nu niet alleen gedaan door de vanzelfsprekende zaken die het college in de Uitvoeringsagenda zet. Wat vooral daarbij helpt, is dat de leidinggevenden het in hun afdelingsplannen zetten hoe zij hieraan vormgeven juist voor de borging; het gaat over leidinggeven, over hoe de teams daarmee omgaan, maar ook over de mensen die worden aangenomen die nodig zijn. Dit is verankerd. Degene die met het team bezig is, krijgt hierop veel feedback met het doel dit echt in de organisatie te laten landen.
In april stopt de teller voor het bijhouden van de aantallen MBO stages op 67; dat is meer dan vorig jaar omdat vorig jaar de teller op 33 stond. Er is een stagecoördinator aangesteld, ten behoeve van de contacten met MBO-instellingen. Daarin zit een verbetering. Het college zet ook de directeuren aan die hierop nog niet zo proactief zijn. De wethouder merkt op dat dit een van de belangrijkste is binnen Diversiteit en Inclusie. Dit heeft haar volle aandacht. Zij hoopt van harte dat dit jaar de 150 wordt gehaald. In januari is het nieuwe instroommoment; dan is er weer een nieuwe kans. Dit heeft in de organisatie veel meer aandacht gekregen dan voorheen.
VOLT heeft al antwoord gekregen op de vragen.
De ChristenUnie en Stadsbelang Utrecht spraken over het verzuim in de organisatie. De wethouder benadrukt dat de werkdruk van medewerkers veel aandacht blijft krijgen; die werkdruk is hoog. De bezuinigingsopgave geeft ook veel druk; daar speelt een proces van reorganisatie doorheen. In Utrecht is 8,2% ziekteverzuim. Het streven is dat percentage omlaag te krijgen. De wethouder vindt het verstandig om na te gaan of wel automatisch mensen ingehuurd moeten worden bij ziekte. Wanneer het lukt om het ziekteverzuim 1% naar beneden te brengen, zou dat zo maar 8 miljoen kunnen schelen. Goed moet gekeken worden naar het moment waarop ingehuurd wordt. Het credo van de wethouder is bij piek, ziek en uniek. Bij piek is er soms sprake van inhuur. Bij ziek wordt ook gekeken naar hoe het ziektepercentage te verminderen; dat doet het college niet alleen door inhuur niet meer te doen, maar dat zit ook bij een goede arbodienstbeleving. Soms is het goed om aan de voorkant erbij te zijn zo dat ziek zijn voorkomen wordt. De wethouder zet uiteen dat het vaak iets zegt wanneer mensen vaak kortdurend ziek zijn. Ook is het goed om leidinggevenden hierbij te ondersteunen; de wethouder noemt dat warme zakelijkheid. Het college gaat na met de arbodienst hoe in de nieuwe contractering hierop scherper te sturen. Dit heeft de volle aandacht van de wethouder. Het zit soms ook op het effectiever kunnen werken. Soms worden mensen ziek van de mate waarin overlegd moet worden. De wethouder spreekt in dit verband over doelmatige overlegstructuren. Misschien helpt dat ook in de vermindering van ziekte.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) neemt Rotterdam als voorbeeld. Utrecht heeft 20% meer ziekteverzuim dan Rotterdam. Wat doet Rotterdam beter dan Utrecht? Waar kan Utrecht iets van leren? Hij pleit ervoor de mens centraal te stellen. Hij ziet een beweging van topdown in Utrecht. Hij ziet die benadering niet werken. In zijn ogen moet er iets te leren zijn van een gemeente als Rotterdam.
Wethouder Streefland vindt dat een goede aanbeveling. Tussen de G4 steden is veelvuldig overleg. De wethouder zit in een commissie van arbeidszaken waarin ook de onderhandelingen plaatsvinden als het gaat om personeel. Het gaat ook om hoe

het vakmanschap te versterken, het ambacht van het ambtenaarschap. Het zal ook iets te maken hebben met een prompte benadering; het zal ook een cultuuraspect hebben, veronderstelt de wethouder. Zij zal de suggestie van de heer Bos meenemen. Zij zal navraag doen in Rotterdam. De wethouder verwacht dat op meerdere factoren interventies nodig zijn.
De wethouder waardeert de rekenkundige capaciteit van de heer Bos en denkt dat het goed is om nader van gedachten te wisselen over de gebruikte gegevens en cijfers en welke die van het college in het kader van inhuur.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) stelt zich voor dat de wethouder op tijdelijke contracten duidt die een onderdeel uitmaken van de cijfers.
Wethouder Streefland antwoordt bevestigend in die zin dat het zou kunnen. Het college zoekt naar de goede manier om onder de 10% te komen.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de wethouder vergeet tegen welke prijs. Wat hem betreft moet er een cap komen op de vergoedingen. Hij vindt dat de raad daarvoor een voorstel moet krijgen, hoe het college daarmee omgaat. Hij kan zich voorstellen dat de organisatie leegloopt op IT personeel en dat dan sprake is van andere tarieven. Maar dergelijke bedragen voor fte's inhuur? Over welke functieschalen wordt dan gesproken, hoeveel mensen krijgen welke bedragen? Hij wil daar graag inzicht in krijgen.
Wethouder Streefland merkt op dat het college niet uitkomt op het hoge bedrag dat heer Bos noemde. Zij begrijpt dat heer Bos de vraag stelt welke exorbitante bedragen de organisatie wil geven aan externe inhuur; zij is het er over eens dat daar goed naar gekeken moet worden. Het is aan de organisatie zelf om een verstandig besluit te nemen over een eventuele cap.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) brengt in dat geschakeld wordt op de informatie die is op te maken uit een jaarverslag. Hij heeft deze vraag verder uitgezet. Hij vertaalt de cijfers die hij krijgt. Wanneer de tijdelijke inhuur onderdeel is van de loonsom plus kosten, maar niet vertaald wordt in het jaarverslag naar tijdelijke contracten, kan hij niet anders dan zijn rekensom maken op de verstrekte gegevens.
Wethouder Streefland begrijpt dat. Zij nodigt de heer Bos uit om nader van gedachten te wisselen en verder uit te diepen waarin dit precies zit. De heer Bos en zij zijn het niet oneens over het geven van tegenstuur.
HORIZON sprak over het IT-Sterrenteam; de wethouder hoopt van harte dat iemand zich aanmeldt. Juist bij ICT zit het hoogste percentage inhuur. Voor de ICT is afgesproken dat de 10% een zeer grote uitdaging wordt; de wethouder bevestigt dat die beweging gemaakt moet worden. Gestreefd wordt bij IPM naar een zo laag mogelijke externe inhuur; alleen voor ziek, piek en uniek, aangevuld met de taken die eerdaags uitbesteed of afgestoten zullen worden. Sommige zaken hoeven op enig moment niet meer. Voor inhuur wordt gekozen als dat aan de orde is, zodat aangenomen personeel niet ontslagen hoeft te worden. Het college gaat vaste medewerkers werven op incidenteel bekostigde werkzaamheden. Dat is een risicobudget. Als er een terugval is in de omvang van incidentele werkzaamheden, houdt het college de salariskosten, of zijn uitstroomkosten aan de orde.
In de huidige ICT-markt is een enorme krapte; moeilijk als het gaat om concurrentie. Als het gaat om een plan is er sprake van een initiatief met collega's binnen de G4; zij zullen gezamenlijk acties ondernemen. Ook gezien de bezuinigingsplannen van andere gemeenten, wil de G4 wel personeel behouden. Daar is geen uitstroom als gevolg van bezuinigingsmaatregelen; daar is sprake van onderlinge doorstroom. Ook bekijken de betrokkenen of sprake kan zijn van functieherwaardering, juist ook om te

kunnen concurreren en als gemeente Utrecht aantrekkelijk te kunnen zijn om concurrerender aanbod te kunnen doen. In landelijk verband werkt de gemeente Utrecht als koploper mee aan Common Ground. De betrokken functionarissen merken dat dit de gemeente en in het bijzonder Utrecht een interessante IT werkgever maakt. De langdurige inhuur is in kaart gebracht. De afdeling is nu bezig om een aanpak te definiëren en uit te voeren welke functie wel en niet is om te zetten in een vaste formatieplaats, wanneer mensen daarvoor kiezen. Tegelijkertijd is de realiteit dat een deel van deze mensen heel graag zelfstandig wil zijn of wil werken voor een bureau. De wethouder verwacht dat dat zo zal blijven.
Hiermee rondt de wethouder haar beantwoording af.

De heer Paalman (HORIZON) heeft begrepen dat er mooie plannen zijn op het gebied van inhuur van IT. Hij vraagt wanneer de raad iets hoort over het succes van de effectiviteit van de plannen.
Wethouder Streefland antwoordt dat dit niet een kwestie is van vandaag op morgen om mensen duurzaam te binden aan de organisatie; zeker als het gaat om de IT toppers die de organisatie graag wil. Zij kan zich voorstellen dat dit wordt meegenomen in het voorjaar in een technische sessie; hoe het op dat moment loopt. Zij kan daaraan ook aandacht geven in de brief. De vraag is of het gaat lukken om een topteam samen te stellen, te behouden of te verkrijgen.
De heer Paalman (HORIZON) begrijpt hieruit dat de raad een toezegging heeft gekregen dat hij het IT sterrenteam gepresenteerd krijgt of de reden waarom het niet gelukt is. Dat dan nog een keer gekeken kan worden en eventueel is bij te sturen.
Wethouder Streefland zou niet het begrip sterrenteam hierbij willen hanteren. Het streven is goede mensen binnen te krijgen en te behouden en de inhuur te reduceren. Zij hoopt van harte dat mensen in de omgeving van de heer Paalman die dezelfde studie doen, graag bij de gemeente willen werken.
De heer Paalman (HORIZON) promoot dit.

De voorzitter concludeert dat de wethouder haar beantwoording heeft afgerond.

Gemiste vragen?
Geen

Tweede termijn
De heer Paalman (HORIZON) wacht geduldig op de plannen voor IT.
Hij ziet perspectief in de herwaardering van het salaris. Het salaris is altijd een lokkertje, maar lastig te concurreren met private partijen. De lokale overheid zal daar altijd iets onder zitten. Dan moet de gemeente juist op zoek naar de mensen die niet voor het hoogste salaris komen werken, maar juist voor andere zaken. Hij legt de vraag voor welke lokkertjes Utrecht kan creëren. Hij legt de vraag voor hoe creatief Utrecht kan zijn.
Wethouder Streefland antwoordt dat de gemeente Utrecht fantastische arbeidsvoorwaarden heeft, in een organisatie waarin de medewerkers werken voor de inwoners. Daar kunnen zij het goede doen in een bijzonder belangrijk veld. Wanneer Utrecht het moet hebben van de lokkertjes, is wellicht de intrinsieke motivatie niet zo groot en vraagt zij zich af of dat gaat helpen. Zij zoekt naar mensen met een hoge intrinsieke motivatie. Het salaris en de vrije dagen zullen helpen, maar vooral ook een fantastisch team.

De heer Maas (VOLT) vindt het opvallend dat in de UBA-lijst maatregelen genoemd zijn; hij vraagt naar de reden van de wethouder om die maatregelen niet te overwegen. **Wethouder Streefland** vraagt op welke van die maatregelen de heer Maas precies doelt. **De heer Maas** (VOLT) zet uiteen dat hij doelt op de maatregelen om te kijken naar de formatie. Die maatregelen zouden uiteindelijk tot 12 miljoen kunnen opleveren. Hij vond dat nogal een bedrag.
Wethouder Streefland licht toe dat dit het bedrag is dat nu in de hervormingsbezuinigingen wordt meegenomen als een grote opgave die daar te doen is. Het is zeker niet zo dat het college bij de UBA-lijst niet gekeken heeft naar de eigen organisatie. Een groot bouwblok om aan deze bezuiniging te kunnen voldoen, is van orde grootte van 25 miljoen; dat is daaronder geplaatst.

De voorzitter legt de vraag voor aan de commissie welke onderwerpen zij wil behandelen in de raadsbehandeling van de Voorjaarsnota op 11 juli aanstaande.

Mevrouw Meerding (VVD) verneemt desgevraagd dat ook bij de andere commissies onderwerpen zijn opgehaald om te behandelen. Zij deelt mee dat haar fractie een toekomstnota zal presenteren; daarin zitten de voorstellen die zij vandaag heeft aangekondigd.

De heer Dekkers (GroenLinks) merkt op dat verschillende partijen hebben aangegeven te willen kijken naar het Initiatievenfonds. De raadsleden zullen samen moeten zoeken naar een dekking die kan rekenen op een breed draagvlak. Daarvoor zal onderling overleg nodig zijn.

De heer Van Steeg (CDA) kijkt graag mee met het Initiatievenfonds. Hij verwacht een voorstel te gaan doen op het gebied van veiligheid in een breder pakket. Zijn fractie zal nog moeten kijken naar informatie die de raad heeft gekregen van de burgemeester over wat ingaat over de meldingen vanaf 2026. Zij collega zal een deelamendement indienen. En zijn fractie zal een voorstel doen voor hoe om te gaan in Utrecht met de leges voor het huwelijk.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) zal aan de slag gaan met de reserves waarover GroenLinks sprak. Hij gaat ook aan de slag met de maaltijdvergoeding, ook genoemd door GroenLinks. Hij denkt aan een motie op het gebied van ziekteverzuim, dan wel op het gebied van externe inhuur.

De heer Paalman (HORIZON) is op zich tevreden met de antwoorden van de wethouder. Misschien doet zijn fractie nog een aanmoediging op schrift.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) brengt in dit verband videobellen onder de aandacht. Zijn fractie overweegt een motie. Hij houdt zijn ogen en oren open als het gaat om veiligheid.

De heer Dekkers (GroenLinks) zal een motie indienen over de aanbevelingen van de raadstoets. Hij heeft daarover een brief ontvangen en zal nagaan hoe dat te doen.

De heer Maas (VOLT) zal voorstellen indienen specifiek op het gebied van een burgerberaad. Zijn fractie zal meekijken bij het Initiatievenfonds en Samen Stad Maken. Zijn fractie zal een aantal voorstellen doen voor het bekostigen van bezuinigingen.

De heer Şimşek (DENK) zal met een aantal moties komen op het gebied van Veiligheid, hoogstwaarschijnlijk met een tweetal over het koffieshopbeleid.

De heer Paalman (HORIZON) vraagt alle punten die de wethouder inbracht zoals de doorstroming tussen de G4 steden, hij had begrepen dat dat de toezegging was.
Wethouder Streefland zal ingaan op hoe het nu werkt en misschien zal het college nog met andere dingen komen die geprobeerd zijn. Dan zal ze die toevoegen.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) hoopt er op dat de wethouder het cappen van vergoedingen zal meenemen.
Wethouder Streefland antwoordt dat dat past bij onderdelen rond de hervorming; dit zal meegenomen worden in de bespreking daarvan. Het doel is reductie van inhuur en een zo stabiel mogelijke eigen organisatie.

De voorzitter schorst de vergadering om 00.20 uur, de vergadering wordt vandaag voortgezet om 10.00 uur.

TOEZEGGINGEN.

Openbare orde en Veiligheid (incl. mensenhandel en drugscriminaliteit)
De burgemeester zegt toe:

- Bij de voortgangsbrief op de aanpak straatintimidatie met daarin de terugkoppeling op het verloop van de pilot een reflectie op of deze aanpak verder uitgebreid kan worden.

Handhaving
De burgemeester zegt toe:

- Om de raad in Q4 2024 een integrale reactie toe te zenden op de gevolgen van de bezuinigingen op handhaving in samenhang met het Rekenkamerrapport ‘Over lastig handhaven’.

Regionale samenwerking
De burgemeester geeft aan het commitment aan de ‘*Sustainable Development Goals’* van de Global Goals voort te blijven zetten.

Personeel en Organisatie
De wethouder zegt toe:

- De raad in Q1 2025 een raadsbrief te sturen met de uitwerking van de voorgestelde hervormingen in de personele organisatie, met daarin ook de voortgang van het pan om IT-talenten duurzaam aan de organisatie te binden, evenals het ‘cappen’ van inhuur.